

ERDÉLYI LAPOK

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

A képviselőház viharos vitája a nemzeti munka védelem törvényéről

Ismételt magyarító kijelentés történt a „román” szó alkotmány szerinti értelméről. — Ellentmondó szakasz a könyvvezetési nyelvhasználatról

Bucuresti. Saját tud. A képviselőházban kedden folytatták a nemzeti munkavédelemről szóló törvényjavaslatnak már hétfőn megkezdett vitáját, amit hétfőn is, tegnap is minduntalan megszakítottak, hogy a kisebb-nagyobb jelentőségű törvényjavaslatok egész sorozatát szavaztassák meg, az ülészakvégi, gyors törvényhozási munka ismert ütemében.

Raducanu nemzeti-parasztpárti kifejtette, hogy az 1930. évi errevonatkó törvény még sokkal hatályosabb volt, azért a jelenlegi főlétes. Alsóbbrendű irodai személyzetnél és egyszerű munkásoknál százszázalékos kellene hogy legyen a tilalom a külföldiekkel szemben, akiknek alkalmazhatóságát kizárólag a felsőbb technikai vezetésre és a különleges szakmákra kellene korlátozni.

Ezután Titeanu, a javaslat előadója beszélt és válaszolt a német párt tiltakozására.

— A békeszerződések nekünk többet jelentenek, mint önöknek, — mondotta, — mert számunkra azok a nemzeti terület egységét jelentik. S ha e szerződések jogokat eredményeznek, teljesen szimmetrikusan köteleességeket is. Azt hiszem, jó alkalom megmondani önöknek, hogy önök, kisebbségek túlsokát beszélnek a jogokról és mi túlságosan ritkán emlékeztetjük önöket a köteleességeikre.

Preliceanu itt közbeszólt: Még ha Willer beszél így, azt még meg lehet érteni valahogy, mert neki egészen más a helyzete. De mit zajonganak a békeszerződéssel a németek?

Titeanu előadónak még érdekes volt a következő megállapítása:

— Ez a törvény két gátat is emel: az egyik az idegen tőke tulkapásai ellen szolgál, a másik pedig gyilkos demagógia feltartóztatására, amely ki akarja használni az ifjuság egy megtévedt rétegét.

A javaslat szakaszonkénti vitájánál az első szakaszhoz Willer József a következőképpen

szólt hozzá:

— A miniszter úr Gyárfás szenátor kérdésére válaszolva, de a képviselőház bizottsági vitája során is, világosan megmondotta, hogyan értelmezi a javaslat első szakaszában előforduló román kitélt? Kijelentette, hogy a törvényjavaslat ezt az ország alkotmányának megfelelően használja. Sajnálatos azonban, hogy a gyakorlati életben még nem valósulhat meg ez az alkotmányos értelmezés.

— Szomorú tapasztalataim vannak ebben a tekintetben. Így például a honosító bizottság elnöke kijelentette nekem, hogy nem hajlandó a román szót alkotmányos értelemben venni, hanem ragaszkodik annak nemzeti jelentéséhez. Azért kérem a miniszter urat szíveskedjék hozzájárulni, hogy a törvényjavaslatba a román szó után beiktassuk ezt a kitélt: „Vagyis az ország állampolgárai”. Azt hiszem, nem teljesíthetetlen a kérés és mindenkit megnyugtatna.

— Igaz, hogy a miniszter úr és az előadó úr is tehetnek itt ismételt nyilatkozatot ebben az értelemben. De ezek a nyilatkozatok sohasem fogják kielégíteni a kisebbségi népelemet. Gondoljanak kérem az alantas közegek törvénymagyarázatára s gondoljanak arra, mi fog történni, ha gyermekeinket e szakasz alapján minden vállalatnál román nemzetiségűekkel cserélik ki?

Titeanu előadó: Azt hiszem, egyetértéssel önök azzal, hogy a javaslaton szükségtelen módosítást eszközölni a Willer képviselő úr indítványának megfelelően. Mert a „román” kitélt a törvényjavaslat a szó alkotmányos értelmében használja. (Taps). Ehhez nem kell bővebb magyarázatot hozzáfűznünk.

A Ház a javaslat első szakaszát a kért módosítás nélkül szavazta meg.

Nyelvhasználati kötelezettség kimondása

„a nemzetközi egyezmények tiszteletben tartásával”

A negyedik szakaszánál, amely a nyelvhasználatról intézkedik, módosító indítványt nyújtottak be. Eszerint minden marad a régi-ben, de beiktatódik a kitélt, hogy: „a jelen nemzetközi egyezmények tiszteletbentartásával a jelen törvény 1. szakaszában foglalt vállalatok kötelesek román nyelven vezetni stb.” Mídon ezt a módosító indítványt az előadó felolvasta, Fritz Konnerth németpárti közbelepelt:

— Miniszter úr, — mondotta, — tessék a javaslatot odamódosítani, hogy üzleti könyveink vezetésénél és üzleti levelezésünkben megtarthassuk anyanyelvünket.

Teodorescu miniszter: Ehhez nem járulok hozzá.

Willer közbeszólt: Még a levelezést se folytathassuk anyanyelvünkön?

Erre nagy zaj keletkezett. Türelmetlen közbeszólások röpöködtek a magyar képviselő felé s Titeanu előadó válasza is alig hallatszott át a sovén felzuduláson.

A felelet nagyon egyszerű: mindaz, ami a könyvelésre vonatkozik, románnyelvű lesz!

Erre izgatott szavátások következtek

amelyek során Willer utalva a németpárti képviselő hétfőn este elhangzott beszéde alkalmával történt megnyilatkozásokra és az előadó záróbeszédére, így szólt:

— Válaszolnom kell Titeanu előadó úr és Cuza professzor ur nagyon különös kijelentéseire. Azt hiszem, kissé eldobták a súlyot ezek a képviselő urak, mikor azt állították, hogy a békeszerződésekre való hivatkozás sérülő dolog volna.

Cuza: Igenis, sértő! Ne emlegessék folyton!

Willer nyugodtan folytatta: Önök akkor nem beszélnek Duca és Titulescu szellemében. Igen, itt a miniszteri széksorról hangzott el a kijelentés, hogy az aláírás, amit odajegyeznek valamely békeszerződés alá, az állam becsületszavát jelenti, amelyet egyfelől illik megtartani, másfelől pedig nem lehet felháborító és megbotránkoztató, ha hivatkozunk a szerződésekre olyankor, amikor azokkal ellentétben álló intézkedéseket akarnak keresztülvinni.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

A kisebbségi népek joga a nemzeti munkában

Irta: Paál Árpád

Szerencsésen tisztázódott éppen Gyárfás Elemér szenátusi felszólalása során és e felszólalás következtében, hogy a nemzeti munkavédelemről szóló új törvényszöveg mit ért a „román” szó alatt. Nem azt, hogy a vállalatok munkásai vagy alkalmazottai számuk nyolcvan százalékáig csak fajrománok lehetnek, hanem azt, hogy e százalékig román állampolgároknak kell lenniük. Az alkotmány szóhasználatát külön is kiemeli, hogy a „román” szó alatt az ország összes állampolgárait kell érteni, tekintet nélkül származásukra, fajukra és vallásukra. Teodorescu kereskedelemügyi miniszter pedig úgy a törvényelőkészítő bizottsági tárgyalások során, valamint Gyárfás kérdésére a szenátus nyílt ülésén is kijelentette, hogy az új törvény a „román” szót az alkotmány értelmében használja.

Világos, hogy e kijelentés nélkül is az új törvény szóhasználatát nem mondhat ellen az alkotmánynak. Azonban ez a miniszteri kijelentés egészen biztossá teszi, hogy az új törvényt a népkisebbségi munkások és alkalmazottak kizárására semmiféle félremagyarázással, vagy túlbuzgósággal nem használhatják. Ez mégis megnyugtató lehet azokra a népkisebbségi kézben lévő magánvállalatokra, melyek még úgy-ahogy tartani tudják magukat, s valami kenyert és létfenntartást tudnak nyújtani a népiségükhöz tartozó szegény küzdő embereknek. Már most csak éppen az a kívánatos, hogy azok a népkisebbségi kézben lévő vállalatok maradjanak is meg az alkalmazottaik iránti ragaszkodásban, az alkalmazásra való joguk tudatában, s ne akarjanak rosszul értelmezett „lojalitásból” tudadni népkisebbségi munkásaikon és alkalmazottaikon. Hiszen a népkisebbségi dolgozók ugye nagyon kaphatnak elhelyezkedést más magánvállalatoknál, mert a néptöbbségi kézben lévő vállalkozások is a maguk rokonságából választják munkásaikat. Méltányos és jogos, ha a népkisebbségi kézben lévő vállalatok is ilyen öntudatossággal tartják meg összefüggésüket a saját néprokonságuk dolgozó rétegével.

Ez a néprokonságok szerinti munkabiztosítás: természetes módja annak, hogy Románia egyetlen népét se fenyegetse nagyobb mérvű munkanélküliség. Ha a társadalmi bajok akármelyik kisebbségi népet kikezdi, ez az egész országra kiható elégedetlenségnek a forrása és terjesztője tud lenni. A társadalmi bajok így aztán nem fognak nemzetiségi határokat ismerni. Eppen azért a nemzetiségi határokon belül minden előfeltételt meg kell adni, hogy az illető kisebbségi nép is a maga gazdasági életét magának biztosítani tudja, s a saját népi életén belül vállalkozásainak és kenyérkeresetének a folytonosságát se állami belenyúlások, se más népiség elfoglaló vágyai ne zavarják. Ennek a nem-zavarásnak az állapota egyenlő az ország különböző népei közötti békével, s a belső egyensúlyozottság állapotával.

Ismételten mondjuk tehát, hogy szerencse volt, ahogyan a nemzeti munkavédelemről szóló törvényben a népkisebbségeknek a munkához való joga világosan tisztázódott. És ismételten mondjuk, hogy most már a népkisebbségi kézben lévő magánvállalatoknak kell öntu-

1934. július 4.

tratoszféra
ek.

kai repülőkapu
pümkön látható
atoszféra repü-
ló végére terve-
fűznek hozzá.

TÉSEK

3 lei, vastagabb
letetés ára 30 lei,
kedvezményes
lei.

ülönféle.

Használt,
lapotban lévő női
vagy téli kabátot
alakra megvételre
Str. Denuşianu
(i-u.) 25.

Bérelnek
ongorát (Kurzer-
ha megfelel meg-
Oradea, Beleva-
ureştilor 4.

Kioltvasott
s folyóiratokat és
kat kérünk a kör-
gozei részére. Le-
kiadóhivatalunk.

állításokat
lőzéseket olosón
l u s z t i szállító
873.

Endlízést
dők, sálak stb.
tkifogástalanul ké-
Oradea, Str. a La-
11 ajtó 5.

ÓLMOT állan-
vesz a Szent
nyomda r. t.
Strada Regele
No. 5.

kalmazás

yes kislányt
ak felvessz Simay
várrónő. Oradea,
xandri 44.

rény igényű
idősebb nő vagy
k mellé talpra is
haztartást vezet-
kiadóban.

Háztartás
agában jártas,
családból való nő,
szociálszónynak min-
segitésére lenne,
zást nyit keresz-
léki úriháznál, jó
d és szerény fi-
lletett. Cim a kia-

Erre izgatott szavátások következtek

Roothaan - Müller S. J.

Kövess engem...

Elmélkedések Jézus Krisztus hőveléséről

Ara tűzve 25 lei és portó.

Kapható: az ERDELYI LAPOK KÖNYVOSZTALYANÁL.

datosoknak lenniök a maguk néprokonságához való hűségben.

Kevésbé megnyugtató, ahogyan a nemzeti munkavédelemről szóló új törvény a magánvállalatok könyvvezetése és levelezése nyelvűül a román írást írja elő. Nem volna szócsavarás, ha erre is az alkotmány szerinti értelmezést alkalmaznánk. Hogy tudniillik az országban lévő állampolgárok származási és faji különbség nélkül a saját anyanyelvüket használhatják, s a román nyelv így minden román állampolgár nyelvét is jelentené. A törvényhozásban most lefolyt és folyamatban lévő tárgyalások azonban a népkisebbségek nyelvhasználatát nem tudták ilyen szerencsés értelemben tisztázni. A szenátus a nyelvkérdésben a fajromán álláspontra helyezkedett, s nem fogadta el az „állampolgári román” fogalmat, mely a népkisebbségek saját nyelvkincsét is az ország művelődési és szellemi kincsének tudja venni. Vállalati és forgalmi vonatkozásban is ez a szellemi kincs eleven erőt jelent, az emberek közötti természetesebb és könnyebb érintkezésnek a módját, az anyagi ügyekben való tiszta és világos megértésnek az eszközét.

Ennek a törlése, hatályon kívül helyezése, vagy nehezítése bizonyára a magánélet gátlását okozná. Eppen azért volt rá különös tekintettel a népkisebbségi jogokról szóló nemzetközi egyezmény, melyet Románia törvényhozása is alkotmányerejű törvényként ismert el, vagyis olyan közjogi alapként, „amivel szemben minden ellenkező törvény, rendelet vagy intézkedés érvénytelen”. Ezt mondja ki világos szavakkal az a népkisebbségi egyezmény. Együttal külön szakaszban kiemeli, hogy a népkisebbségi nyelvhasználat az üzleti életben teljesen szabad, s így a könyvvezetésben, üzleti levele-

zésekben, hirdetésekben, cégfeliratokban egyáltalán nem tilalmazható, sőt nem is nehezíthető. A népkisebbségi egyezmény ezzel a vagyoni magánjogok területén világosan biztosítani kívánta a népkisebbségek számára a saját nyelvük szerinti életet.

A képviselőház keddi vitája egy kis szenvedélyességet kavart bele ebbe a kérdésbe. Nézetünk szerint a szenvedélyesség nem helyen való, mert így megérteni egymást nem tudjuk. A mi kiindulási pontunk az, hogy az ország kisebbségi népei is az ország népei. Ha részükre az ő életük sajátosságai figyelembevételével alkotnak törvényt, ezzel az ország népeinek tesznek jószolgálatot. Ahogyan különböző foglalkozási ágakra, különböző vagyoni érdekeltségekre ezek szempontjai szerint, s az ő jó érvényesülésük elősegítésével hoznak törvényeket: úgy kell megtalálni az ország különböző népei életének is a saját szempontjaik szerinti elősegítését.

A nyelv, a vallás, a népsajátság, ez mind olyan nagy és fontos életjelenség, amit egy ország a foglalkozási ágaknál és a különböző vagyoni érdekeltségeknél is többre kell hogy tartson. A foglalkozási ágak és vagyoni érdekeltségek csak anyagi jelentőségűek, de a nyelv, a vallás, a népsajátság, az mind nagy tömegek szellemi összetartója és kielégítője. Ezek a szellemi életjelenségek az ország különböző népeiben megismétlődve, új és új életmagaslatokat adnak, s meglepő bensőségekkel töltik el azokat a népeket. Ha ezeket a lelki jóságokat az illető népektől elvenni akarják, úgy csak olyan rosszaságok állhatnak elő, amit erőszak útján

se lehet más jósággal pótolni. Viszont ha az ország minden népe megkapja a maga lelkiességének a felkarolását, figyelmét és védelmét, ebből csak az önként fakadó népi jóságok népenkénti megismétlődése áradhat az ország felé.

Az ország magának tart meg minden népet, melyet nyelvében, vallásában, népsajátságában érvényesülni enged, s amelyet meglepő szívvel elismer a magáénak.

Az üzleti világ nyelvkérdése nem üzleti kérdés. Most a magánvállalati könyvvezetés és levelezés nyelvhasználatának a szabályozásával olyan összefüggésbe nyultak bele, melyben több a lelkiesség, mint az anyagiasság. Ugy érezzük, hogy a belenyúlás előtt nem számoltak a jelenségek összefüggéseinek ezzel a végtelen finomságával és messziható érzékenységgel. Nem számoltak azzal sem, hogy az ország különböző népeinek a lelki kincseit egyuttal az ország lelki kincseinek is kell tekinteni, s hogy azokat összeadni kell és nem egymással elnyomni. Minden összegezés: az ország nyeresége. Minden elnyomás: az ország javainak a keves bítése.

Hisszük, hogy ebben a tekintetben a megvilágosodásnak el kell jönnie. El kell jönnie azok közé is, akik most még szokatlannak érzik, hogy az ország vezető népe mellett az ország többi népét is az országhoz tartozónak tudják elképzelni. Pedig odatartoznak, ők is a haza részei. És tökéletes hazaszeretet csak úgy lehetséges, ha ezeket a többi népeket is nyelvükkel, vallásukkal és egyéb népsajátságukkal együtt — szeretni fogják.

Kettős halálos turistaszerencsétlenség a fogarasi hegyekben

Egy tanár és egy fiatal leány lezuhantak a szakadékból

Sibiu (Nagyszében). Saját tud. Junius hó 29-én egy három tagból álló turistatársaság a Podragu tóhoz rándult ki. Innen másnap az Arpasul Maren át a Bulea menedékházhoz akartak átmenni. A hegység nyugati oldalán Teritza közelében azonban a hegyekben ez időben uralkodó nagy köd miatt elvesztették a Kárpáti Egyesülettől jelzett utakat és eltévedtek. A társaság két tagja, Nerlinger tanár és Ruzicska urleány előre mentek, az esőzéstől átázott talajon elcsúsztak és egy körülbelül 200 méteres mélységbe zuhantak. Henter tanár, a

társaság harmadik tagja rögtön utánuk ereszkedett, de már csak a nagy eséstől összeroncsolt holttestüket találta meg. Minthogy a szerencsétlenség már segíteni nem tudott, ott hagyta a halottakat és nagy nehézségekkel kismászott a szakadékból. A legközelebbi postáról táviratilag értesítette a sibiui (nagyszébeni) Kárpát Egyesületet a kettős szerencsétlenségről. Henter táviratára a Kárpát Egyesület rögtön két mentőexpedíciót küldött ki. A rendkívül nagy köd miatt azonban a mai napig sem találták meg a szerencsétlen turisták holttestét.

„Parla il Duce“

Róma, július hó.

„Parla il Duce“ — fut végig a Palazzo del Montecitorio, az olasz képviselőház folyosóin. A folyosókon csak néhány újságíró és néhány Segretario Federale, kerületi fasiszta párttitkár tartózkodik, akik sürgős szükségét érezték, hogy Mussolini előre bejelentett beszéde előtt még egy rövid cigarettát elszívjanak.

Most azonban a cigaretták egy pillanat alatt eltűnnek és mindenki siet az ülésterembe. Bent Ciano elnök éppen a következő bejelentést teszi: — A napirenden a kormány beszámolója áll.

Mussolini miniszterelnök: Szót kérek.

Ciano házelnök: Képviselőtársaim, a Duce beszél.

Mussolini feláll helyéről és lelkes „Duce, Duce!” kiáltások, tapsvihár és éljenzés közben ruganyos léptekkel, hóna alatt nagy, zöld irattartóval felsiet a szónoki emelvényre. A lelkesedés egyre nagyobb lesz. Mussolini fennáll az emelvényen, fölnyitja az irattartót és kivész belőle egy-két lapot, teleírva jellegzetes, szarkalábra emlékeztető betűivel. Azután fölgyenesedik, fölemelt karral üdvözli a képviselőket, majd jelzi, hogy beszélni akar.

Egy csapásra csend van. A teremben még visszhangzik az éljen, amikor a Duce érces, pattogó hangján megszólal: Camerati!

Minden mozgás elhal. A tömött padsorok, a zsufolt karzatok közönsége hangtalanul fordítja fejét a szónoki emelvény felé, hogy egyetlen szó se veszítsen el a beszédből.

Mussolini gyorsan, tagoltan, érthetően beszél. Egyenletes beszédmodora csak akkor gyorsul meg, amikor olyan mondatot készül befejezni, amelyre előreláthatólag helyeslés, vagy derűltetés a válasz. Beszéde mind a két részletben hővelkedik. Mussolini mint szónok is — újságíró. Azok közé az újságírók közé tartozik, akik többet olvasnak, mint irnak, de gyorsan leszűrik magukban mindazt, amit olvastak. A leszűrés eredménye azután egy rövid, de hatásos cikk, amelyben egyetlen főléseges szó sincsen. Azt azonban nem engedni el, hogy bármilyen vonatkozásu, de főleg polemizáló cikkébe (és Mussolini legtöbb cikke ilyen) bele ne csuszlasson egy-egy megjegyzést, amely megnevetet, de annál jobban vág ott, ahol akar.

Mint szónoknak is egyik legfőbb jellemvonása a humor. Beszédeibe mindig belevisz valami egyéni élményt, olyat, amit senki sem várna tőle és éppen ezért óriási hatása van. Például most a római kenyérrakáról beszél. Szó szerint idézzük szavait:

„Rómában egyharmadért is lehet kenyeret vásárolni. En magam is vásároltam. Olvastam a lapokban (szenvedélyes és kitartó újságolvasó vagyok), hogy Rómában van egy lira harminc centesimés kenyér is. Elővettem tehát egyik fegyverhordozómat, a legismertebbet és legtehetségesebbet (ez Mussolini öreg inasa), aki a nap nagyobb részében a kis Romanót hordozza a nyakában) és azt mondtam neki: ma délből egy kiló harmincas kenyert akarok. És hozz nekem egy kiló marhahúst is abból, amelyik négy lirába kerül. Délből az asztalomon volt a kenyér és kiválóan találtam: ott volt a húsleves is, amely nem mondom, hogy lenkolt, de egészen tisztességes

volt. Persze, aki borjusnielit akar enni, az többet fog fizetni“.

Az ilyen kijelentések persze igen nagy élenkséget váltanak ki a hallgatóságból. A nevetés többször félbeszakítja Mussolinit, de csak másodpercek tört részeire, mert ő — egyszerűen nem engedi magát félbeszakítani. Mikor azonban ponthoz ér, annál élénkebben tör ki a nevetés és végül mindig lelkes tapsviharrá változik. Nagy hatása volt egy másik szubjektív részletnek, amikor a miniszterek és államtitkárok pótdíjairól beszélt. Vázolta, hogy ezek a pótdíjak hogyan csökkentek az utóbbi években. Sajátmagát a végére hagyta.

„Ami alulirottat illeti (tiltakozás: nem, nem!), de igen, uraim, érdemes, — fordult a Duce a tiltakozók felé, — alulirottal kapcsolatban van egy levél, amelyben a kormányelnök 1928 november 22-i kelettel minden pótlékról lemondott“.

Később, a költségvetés ismertetésénél a csökkenthető és nem csökkenthető kiadásokról beszélt.

„Nem akarom önöket untatni az egyes lételek felsorolásával, — mondotta, — de ha érdekli önöket, fel is olvashatom“ — azzal háta mögé nyúlt és elővett egy vaskos kötetet. Majd végignézett az őszinte ijedelmet tükröző arcokon és mosolyogva letette a könyvet. „Ugy látom, hogy nem érdekli önöket“ — mondott csendesen.

De nemcsak humorral tud hatást kelteni. Bizonyos, hogy nincs ma sehol olyan ország, ahol a miniszterelnöki expozé mindvégig humoros beszéd tárgy lenne. Mussolini is elérkezett a munkanélküliséghez és a munkabércsökkenéshez.

„Bizonyos, — mondotta, — hogy köny-

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Cuza: Ön, Willer úr és kartársai is tudják meg, hogy Románia nem a békeszerződések erejénél fogva létezik! Azért ne hozakodjanak elő folyton a békeszerződésekkel, a nemzetközi egyezményekkel és Genffel! Ez sértő reánk nézve! Wir pfeifen auf Genf!

Willer azonnal kész volt a válasszal: *Nem hiszem, hogy Genfben tulságosan meglesznek hatva ettől a kedvességtől, azt se hiszem, hogy az állam felelős külképviselete megköszöni önnek ezt a kijelentést.*

Itt Hasnas liberális képviselő, aki az utóbbi napokban folyton zavarta közbeszólásaival Willert, oda kiáltott: — Nem fogjuk tűrni ezt az intranzigenciát!

— Hasnas úr, — mondotta, — az ön pártjának önnél értékesebb elemei között sok jó barátom van, akik bizonyára nem fogják vállalni, hogy ön az ő nevükben is beszél. Az ön komolytalansága tulmegy a megengedhetőség határain.

Csak nagynehezen csillapult le a negyedik szakasz körül keletkezett vihar s a Ház megszavazta azt, beiktatván a „nemzetközi egyezmények tiszteletbentartását” kitélt.

A kormány teljhatalmáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

A képviselőházban kedden megkezdődött a felhatalmazási törvényjavaslat vitája. Elsőnek Madgearu részesítette szigorú bírálatban a javaslatot, amely, szerinte, alapjában rendíti meg alkotmányos berendezkedésünket s a kormány nem fogja vele a kívánt célt elérni. Ahhoz, ami gazdasági és pénzügyi téren megvalósítható és megvalósítandó, teljhatalomra nincs szüksége a kormánynak.

A szerdai minisztertanács elhatározta: hogy a népkisebbségi németek nemzeti szociálistá-irányú belső pártjait felosztatja

— Angheliescu lemondott? —

Bucuresti. Saját tud. Szerdán délelőtt a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amely 11 órakor ért véget.

A kiadott hivatalos közlemény szerint a

nyebb odaállni a munkások elé és azt mondani: én felemelem a béréteket; ezzel sok tapsot lehet aratni, de a fasisztának az a kötelessége, hogy odaálljon és megmondja, én olyan áldozatot követelek tőletek, amely lehetővé teszi, hogy folytassuk a harcot a külföldi piacokon, felvirágoztassuk kivitelünket, tartós munkát adhassunk nektek és azoknak is, akiknek nincs”.

Az egész kamara egy emberként pattant fel és olyan ünneplésben részesítette a Ducet, ami még itt, a lelkesedés hazájában is ritkaság.

Beszédét most is, mint mindig a jövőbe és a munkába vetett bizalom szavival fejezte be. Azután felemelt karral köszöntötte a képviselőket és összeszedte iratait.

A beszéd utáni lelkesedés azokhoz a tüntetésekhez tartozik, amelyek példátlanul állnak a történelemben. Az egész terem hangyabolyhoz hasonlít, a képviselők az előadói emelvényhez tódulnak, a karzatok közönsége az utcára, vagy legalább is a folyosóra siet, hogy láthassa a távozó Ducet, akit pedig a beszéd alatt jó óráig láthattak. Bent a teremben Ciano házelnök berekeszti a vitát, de valóban az ő egykori tengerészkapitányi hangja kell ahhoz, hogy tulkiabálja a vihart és bejelentse a képviselők egyhangu határozatát, amellyel újból hűséget fogadnak a Ducenak, megígérve, „hogy a képviselőház engedelmes és megértő eszköze lesz a Duce-nak mindaddig, amíg az ő akarata meg nem szünteti”.

Lent az utcán már száguldoznak a rikkanások a lapok különkiadásával, amelyen első oldalon hatalmas betűkkel áll a cím: Parla il Duce.

Melocco János.

Ha zsiros és pattanásos az arcodra,
használjon Floreal napfénypudert!
 Puder alá tegyen 1-es számú FLOREAL-krémet. Kapható minden jobb szaküzletben.
 Ha nem kapná, írjon.
 Vezérképviselő: DROGÉRIA „CENTRALA”, Oradea. Telefon 6-56.

Dr Gyárfás Elemér a szenátusban felsorolta a rokkantak sérelmét és azok megszüntetését kérte

— A miniszter válaszában megígérte azok orvoslását —

Bucuresti. Saját tud. A szenátus keddi ülésén az I. O. V. szervezetének módosítására vonatkozó javaslatot terjesztette elő a népjóléti miniszter, amelynek 30-ik szakaszában azt javasolja, hogy az ügyvédi kamarák útján ingyenes jogsegély biztosíttassék a rokkantaknak és hadiözvegyeknek, vitássá vált igényeik érvényesítésére.

Ehhez a kérdéshez a szakaszonkénti vita során szót kért Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor is. Helyeselte az ingyenes jogsegélyt, de még üdvösebb volna. — mondotta. — hogy az állam úgy kezelje a rokkantakat, hogy ezeknek ne legyen ügyvédi segítségre szükségük. Rámutatott továbbá arra, hogy a rokkantaknak főként három vonatkozásban vannak sérelmeik, amelyekben valóban jogsegélyre szorulnak:

1. Az erdélyi rokkant tisztek nyugdíjainak

egyenlősítésére vonatkozó törvényt a törvényhozó-testületek nagy utánjárások eredményeképpen megszavazták ugyan s a *Monitorul Oficial*-ban is megjelent még 1933 április hó 28-án, de azt még ma sem hajtották végre s az erdélyi rokkant tisztek ma sem kapják nyugdíjukat.

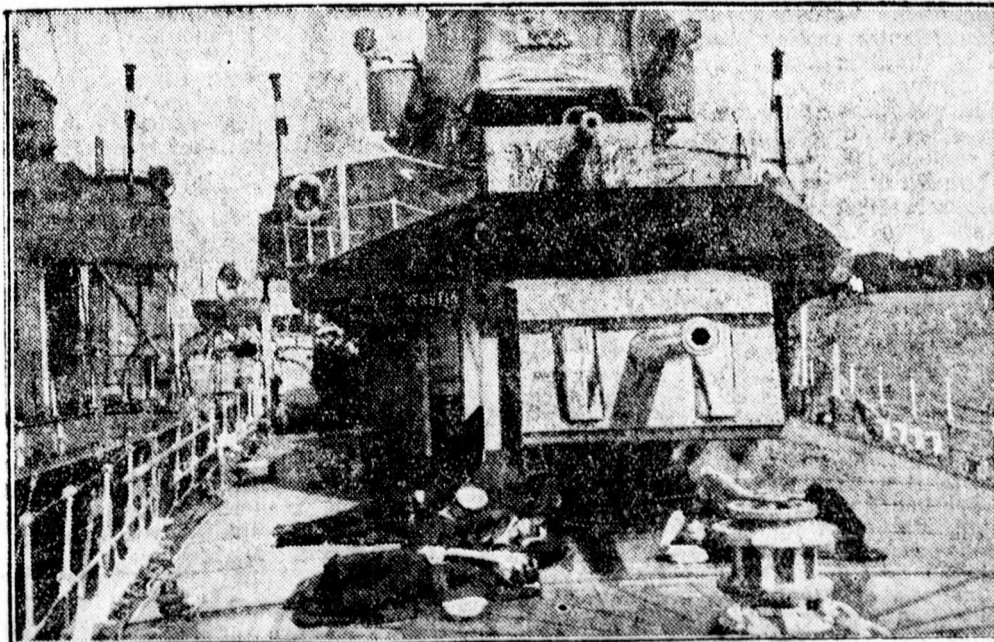
2. Az előző kormány elrendelte a rokkantak felülvizsgálását. Ecélből még a 100 százalékos rokkantakat is Bucurestibe utaztatta s jelentős részüket törölték a nyilvántartásból, részint indokolás nélkül, részint azzal az indokolással, hogy nem tudják okmányokkal igazolni, hogy sérüléseiket a háborúban szerezték.

Gyárfás kérte a jogosulatlan törlések felülvizsgálását s hogy jövőre csak törvényes úton lehessen törléseket eszközölni. Kifogásolta még Gyárfás, hogy Madgearu pénzügyminiszternek a szenátusban tett nyilatkozata ellenére a rokkantak 1931. évi nyugdíjhátralékait mégis bonokban és nem pénzben fizették ki; az 1932. évi hátralékot pedig felvették ugyan a rendkívüli költségvetésbe, de fedezet híján nem folyósították. 1933-ra még ennyit se tettek meg, holott a rokkantak nyugdíjának minden személyi illetményt meg kellene előznie.

Costeinescu miniszter válaszában ígérte, hogy a felsorolt sérelmeket orvosolják és hangsúlyozta, hogy annakidején ő szavaztatta meg a rokkantak nyugdíjának egyenlősítésére vonatkozó törvényt, amely ellen a kisebbségeknek semmi panaszja se lehet.

Erre Gyárfás így felelt:

— S mit ér a törvény, ha az illetményeket még sem fizetik ki?

Angol tengerészek napfürdője.

Nyugalmas kép az angol „Venetia” nevű torpedórombolóról, amely a háború óta legelső ízben kereste fel a stettini kikötőt egy egész flottila kíséretében.

Auer Agapé kórházi főnöknő huszonötéves jubileuma

— Harminchét év a kórházi ágyak között —

A virágdíszes, hófehér kórházi épületben kettősen pirosbetűs napra ebredtek vasárnap reggel a betegek. Auer Agapé ferencendi nővér vasárnap töltötte be huszonötödik évét annak, hogy kórházi főnöknővé választották.

Huszonöt évét töltött el a szeretet nagy munkájának kormányzásában, huszonöt éven keresztül megszakítás nélkül vállalta teljes szívvel, minden erejével és minden idegével a kórház ügyeinek vezetését. Nem kis feladat. Erős szív, acél lélek, katonásan fegyelmezett fizikum kell ehhez a munkához és mindezek fölött áldott derűs kedély. A bihori közpórház főnöknőjét bőségesen ellátta a jó Isten ezekkel a kincsekkel. Így vált lehetségessé az, hogy huszonöt éven keresztül hősiessé kitarított állomáshelyén a régi római katonák rejtenthetetlen ségével. Auer Agapé főnöknő a bajorországi Hohensambach községben született 1866. április 29-én. Huszéves korában, 1886-ban tett fogadalmat és 1897. december 17-én került Szent László városába. Első útja a kórházba vezetett és azóta — harminchetedik éve annak — állandó lakója lett a kórház épületének. Harminchét évvel huszonötöt a főnöknői tisztség nehéz feladatainak vállalásában töltött el. Mennyi szenvedés, mennyi könny, sóhaj viharzott el körülötte ez idő alatt, mennyi reménytelen embernek adta vissza az örök élet reményét. Hány halálba békült szenvedő mellett mondhatta el az utolsó útra való imádságot és hány megtört szívű gyászolóknak emelhetette tekintetét a szenvedő Jézus keresztjére. Csodálatosan szép élet: harminchét évet eltöltötte a szenvedő ember-testvérek betegágya között. De a szenvedésekkel mi csak a lázban átvergődött álmatlan éjszakákat látjuk, a sóhajt, könnyet, nyöszörgést halljuk. Sötét és vigasztalan a kórházi szobák képe így messziről elgondolva. Pedig öröme is van ám a kórházi életnek. Sok és nagy. A felgyógyulások Istent dicséret ujjongó boldogsága. Mikor az édesanya visszamehet kicsi gyermekeihez, az apa újra felveheti a kenyérkereső munkát és a megmentett gyermek újból belesimulhat szüleinek ölelő karjába... Bizony a világban élő emberek legnagyobb szerencséje és boldogsága meg sem közelíti ezeket az égi illatú örömeiket. Huszonöt év alatt sok ilyen örömvirág nyílik a felelőségek és a megfeszített munka égfelé törő tölgvényeinek tövében. Sok száz hálás szív kéri az Istent, hogy a főnöknő még sokáig végezhesse azt az Isten szíve szerint való, áldott nagy munkát, amelyet ma végez a szenvedő emberek testi-lelki ápolása érdekében.

A városi időközi bizottság kilakoltatja nemfizető bérlőit

— Vajjon mi lesz a színházi mozival? —

Mint ismeretes, a város a közelmúltban huszmillió leies kölcsönt vett fel a Postatakarékpénztártól 8 százalékos kamattal. A kölcsön visszafizetésének első részlete most vált esedékessé s a város 1 millió leies törlesztést utalt át a Postatakarékpénztárnak. A következő részletörlesztés január 1-én lesz esedékes, amikor kétféle millió leies törlesztést a város.

A város időközi bizottsága kedden este tartott ülésén a színház-mozi bérbeadásának ügyét levették a napirendről — „bővebb áttanulmányozás” végett. (Vajjon hogyan gondolják ezt a problémát megoldani?)

Már százan jelentkeztek a Kolping Padurea Neagrai (Feketeerdő) kirándulására. A Kolping Sportegylet július 15-iki kirándulása iránt városszerte igen nagy az érdeklődés. Városunk urai családjai egymásután jelentik csatlakozásukat. Van olyan család is, ahonnan hatan jelentkeztek. Részt vesz a kiránduláson dr. Lestyán Endre pápai prelátus, plébános is. A rendezőség lefoglalta a célra a legjobb gépkocsikat. Részvételi díj személyenként 60 le. Jelentkezni július 10-ig lehet Oswald Pál igazgatónál, aki a kirándulás megszervezését és lebonyolítását magára vállalta.

A tábla is törölte a Mateescu két és félmillió bírságát. A bihormegyei erdészeti felügyelőség még 1929-ben két és félmillió bírságot vetett ki Mateescu György alesdi (élesdi) nagybirtokosra, gróf Zichy Ödön volt birtokának jelenlegi tulajdonosára, azért, mert Mateescu — a bírságoló jegyzőkönyv szerint — olyan fát termelt ki földbirtokán, amelyet az erdészeti felügyelőség szabályai szerint még nem lett volna szabad levágni. Mateescu az oradeai törvényszékhez fellebbezett a bírság ellen és itt felmentették a kihágás vádjá alól és a kirótt bírságot megsemmisítették. A törvényszéki ítéletnek háromoldalas indoklása elmondja, hogy Mateescu birtokán csak öreg 70—80 éves fákat vágtak ki, biztosította az utánpótlást és a kitermelést nem Mateescu végezte, hanem egy Vámos nevű oradeai cég, amelynek Mateescu az erdőterületet eladta. A tábla — az erdészeti felügyelőségre — szerdán tárgyalta az ügyet és helybenhagyta a törvényszék ítéletét, amely jogerős.

lőtte ez idő alatt, mennyi reménytelen embernek adta vissza az örök élet reményét. Hány halálba békült szenvedő mellett mondhatta el az utolsó útra való imádságot és hány megtört szívű gyászolóknak emelhetette tekintetét a szenvedő Jézus keresztjére. Csodálatosan szép élet: harminchét évet eltöltötte a szenvedő ember-testvérek betegágya között. De a szenvedésekkel mi csak a lázban átvergődött álmatlan éjszakákat látjuk, a sóhajt, könnyet, nyöszörgést halljuk. Sötét és vigasztalan a kórházi szobák képe így messziről elgondolva. Pedig öröme is van ám a kórházi életnek. Sok és nagy. A felgyógyulások Istent dicséret ujjongó boldogsága. Mikor az édesanya visszamehet kicsi gyermekeihez, az apa újra felveheti a kenyérkereső munkát és a megmentett gyermek újból belesimulhat szüleinek ölelő karjába... Bizony a világban élő emberek legnagyobb szerencséje és boldogsága meg sem közelíti ezeket az égi illatú örömeiket. Huszonöt év alatt sok ilyen örömvirág nyílik a felelőségek és a megfeszített munka égfelé törő tölgvényeinek tövében. Sok száz hálás szív kéri az Istent, hogy a főnöknő még sokáig végezhesse azt az Isten szíve szerint való, áldott nagy munkát, amelyet ma végez a szenvedő emberek testi-lelki ápolása érdekében.

Fivulescu tanácsos javaslatára az időközi bizottság elhatározta, hogy a hátralekös városi bérlők ügyében szigorú rendszabályokat alkalmaznak s aki harminc napon belül nem rendezi hátralekös házbérlő tartozását, azt minden további nélkül kilakoltatják, illetve megindítják a kilakoltatási eljárást. Reméljük, hogy a „szigorú rendszabályok alkalmazását” ezalkalommal nem azért vezetik be, hogy politikai szempontokat érvényesítsenek.

Dr. Mosoiu Tiberiu polgármester, aki néhány nap óta Bucurestiben tartózkodott, szerdán éjjel érkezik haza.

A Magyar Urleányok Klubja július 8-án, vasárnap tartja meg fagyalt délutánját az NSE Otthonban, 5 órától. Vezetőség.

BTC kirándulás Petroasa-ra és Stana de Valera (Bihariüredre). Július 8-án reggel 6 órai indulással rendez kirándulást a Bihari Turista Club Petroasa-ra (Petroszra). Részvételi díj 120 le, tagoknak 100 le. Július 7-én délután fél 3 órai indulással Stana de Valera (Bihariüredre), részvételi díj 120 le, tagoknak 95 le szállással együtt. Jelentkezni lehet mindkét turára legkésőbb péntek estig a BTV irodában, Strada I. C. Brătianu No. 1. délelőtt 11—1, délután 6—8-ig.

A Szent József fiúnevelő intézet Oradeán az 1934—35. iskolaévre már most felvesz elemi, liceum és felsőkereskedelmi iskolába járó növendékeket. Egészséges lelki és testi nevelés, lelkiismeretes felügyelet, gondos házi oktatás, jó ellátás és állandó orvosi ellenőrzés. A tágas udvaron tornaszerek és tekepálya. Tájékoztatót szívesen küld az igazgatóság. Oradea, Strada Brătianu 7.

Letépte a karját a gép. A sácueni (székelyhídi) papírgyárban Dombi Sándor 20 éves munkásnak a gépszij elkapta a jobbkarját és könyökből leszakította. Dombi beszállították a bihormegyei közpórházba. A csendőrség megindította a nyomozást, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Előfizetőink szíves figyelmébe ajánljuk, hogy a Püspök-fürdőbe kedvezményes jegyek a kiadóhivatalunkban már kaphatók.

Páratlan érdeklődés előzi meg a Liszt Ferenc Ének- és Zenekar szombati hangversenyét. Az idei nyár legnagyobb kultúreménye kétségkívül a Liszt Ferenc Ének- és Zenekar szombati hangverseny lesz. A hangverseny műsora a dal- és zeneirodalom legremekesebb alkotásából van összeállítva. Ugy a 70 tagú ének- és zenekar száma, valamint az együttes műsorszámok szenzációsak. Igazi monstre hangverseny lesz ez s nagyot veszít, aki meg nem hallgatja. A helyárok filléresek. Földszint 22 le, emelet 12 le. Műsor után táncmulatság lesz.

A Grafikusok Turista Szakosztálya június 8-án kirándulást rendez Pádurea Neagra kifestésű kiránduló helyre. Részvételi díj 50 le. Vendégeket szívesen lát a szakosztály vezetősége. Indulás reggel 5 órakor a Gutenberg Otthonból. Jelentkezni péntek estig ugyanott.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

ORADEA. (Fekete-Ihász társulat).

Csütörtök délután 6 órakor egyszékes helyárral 20 és 12 le: **Nótás kapitány**, operette.

Csütörtök este 9 órakor premiere: **Manolita**, operette újdonság. 30, 20, 15 és 10 leies helyárral.

Péntek délután 6 órakor, számozatlan ülőhelyekkel 10 és 15 leies helyárral: **Eltörött a hegedűm**, operette.

Péntek este 9 órakor számozott ülőhelyekkel, egyszékes, olcsó helyárral 20 és 12 le: **Kék lámpás**, operette.

Szombaton délután 6 órakor, számozatlan ülőhelyekkel 10 és 15 leies helyárral: **Magnás Miska**, operette.

Szombaton este 9 órakor, számozott ülőhelyekkel 20 és 12 leies helyárral: **Sárga lilom**, operette.

Vasárnap délelőtt 11 órakor, számozatlan ülőhelyekkel 15 és 10 leies helyárral: **Sárga lilom**.

Vasárnap délután 3 órakor, számozatlan ülőhelyekkel 10 és 15 leies helyárral: **Sárga lilom**.

Vasárnap délután 6 órakor, számozott ülőhelyekkel, 20 és 12 leies helyárral: **Fehér orchideák**, operette.

Vasárnap este 9 órakor, számozott ülőhelyekkel, 20 és 12 leies helyárral: **Drótostót**, operette.

SALONTA (Jódy társulat).

Csütörtök: **Tisztelt ház**, Pintérrel.

Péntek: **Tánc a boldogság körül**, Pintérrel.

Szombat este: **Sárga lilom**.

Vasárnap 3, 6 és 9 órakor: **Sárga lilom**.

Hétfő: **Tovaris**.

Kedd: **Ömeltósága sofőrje**.

Szerda: **O papa**.

Jódy Károly színtársulata szabadterület előadásban színrehozza a János vitéz daljátékot és Jedermant.

Ihász — Fekete társulat hírei: Új, olcsóbb helyárok péntektől kezdve

Délután számozatlan jegyek: 10, 15 le. Este számozott jegyek: 12, 20 le.

Csütörtökön délután 6 órakor egészen olcsó helyárral Nótás kapitány operettet játsza az Ihász—Fekete társulat. A címszerepet Borovszky Oszkár, a hercegnőt Szabó Ica, a diadamas Dubarry személyesítője énekl. Ihász Aladár és Köszegi Margit kettőse a legragyogóbb Nótás kapitány előadásokat is elhomályosítja.

Csütörtökön este 9 órakor az új operettek közt a legszebb csillag a Manolita ragyogja be majd az oradeai színpadot.

A Manolita mulatságos és kedves.

A Manolita gyönyörű zenéjű.

A Manolita káprázatos.

A Manolita szebb, mint a Bál a Savoyban, olyan szép és olyan hatásos, mint a Sárga lilom vagy a Dubarry.

Pénteken délután számozatlan jegyeket ad ki a pénztár, megdöbbenően olcsó helyárral. Az egész földszint és páholyülés 15 le. Az összes emeleti ülésnek ára 10 le. Ez ezzel a helyárral a legragyogóbb előadás, a legszebb darab: **Eltörött a hegedűm**.

Kék lámpás operette világítja majd az oradeai közönség szívet és lelkét pénteken este, amikor 20 leiert bármely földszinti ülésen ülhet és bármelyik páholyban büszkélkedhetik a közönség. Az emeleten 12 leiert azt a helyet kapja mindenki, amelyiket éppen óhajta.

Szombaton és vasárnap remek előadásokat, pompás darabokat lát majd a közönség, egészen olcsó helyárral. A színház igazgatósága figyelmezteti a n. é. közönséget, hogy siessen megváltani mindenki előre a jegyét, mert a pénztárnál este és délután nehezen juthat jó helyhez.

A német birodalmi minisztertanács törvényt hozott a szükségvédelmi intézkedések jogosságáról

Hitler jelentést tett Hindenburgnak. Papen lemondott, de a birodalmi elnök nem fogadta el a lemondást

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi kancellár kedden Neudeckben részletes jelentést tett Hindenburgnak a vasárnap este lezárt akcióról. A birodalmi elnök felhasználta ezt az alkalmat arra, hogy személyesen is köszönetet mondjon a birodalmi kancellárnak a határozott cselekvésért, amellyel a német népet a nagy vérontástól s Németországot súlyos megpróbáltatástól megóvta.

Berlinből jelentik: A birodalmi kormány tagjai kedden délután minisztertanácsot tartottak, amelyen Hitler kancellár részletesen ismertette a hazaárulás keletkezését és leverését. Blomberg birodalmi hadügyminiszter köszönetet mondott a hadsereg nevében a Vezér gyors cselekvéséért, amellyel megvédte a népet a polgárháborútól. A Vezér oly nagy örök és nagy katonának mutatkozott — mondotta a hadügyminiszter, — hogy cselekvése nyomán mindenkiben a hála, odaadás és hűség fogadalmak kelt életre.

A minisztertanács ezután a törvényjavaslatok egész sorát fogadta el.

Az egyik törvény, amely csak egy szakaszból áll, az állam szükségvédelmére vonatkozik. Kimondja, hogy az 1934 június 30. július 1. és 2-iki hazaárulás leverésére szolgáló intézkedések, — mint az állam szükségvédelme — jogosak és törvényesek voltak.

Gürtler dr. birodalmi igazságügyminiszter külön hangsúlyozta, hogy az intézkedések nem csak jogosak, de államvédelmi kötelességek voltak.

Egy másik törvény arról intézkedik, hogy minden képviselő veszítse el mandátumát, ha a nemzeti szocialista pártból kizárták, vagy kilépett. Pótképviselőről a párt gondoskodik.

Törvényt fogadtak el arról is, hogy a kormány gazdasági megtorlásokat alkalmazhasson, ha a külföld a külforgalomban kényszerrendszabályokat alkalmaz Németországgal szemben. Ez a törvény fölhatalmazza a kormányt átmeneti vámmódosításra is. Végül a minisz-

tertanács kimondotta, hogy október 31-ig betiltanak minden nyilvános gyűlést.

Eltemették Schleicher tábornokot és feleségét.

Hitler kancellár rendeletet adott ki a következő szöveggel: „A Röhm-féle lázadás elleni

Papent Hitler meg akarja nyerni. Brüning és Seldke miniszterek Papennel tartanak. Brüning külföldi mozgalmat

Londonból jelentik: A Reuter berlini jelentése szerint Papen birodalmi alkanellár felajánlotta lemondását, amit az elnök még nem fogadott el. Az esti minisztertanácsán közölte, hogy nem kíván résztvenni a tanácskozásokon és Hitler rábeszélése ellenére egy negyedóra múlva távozott.

Párizsi értesülések szerint Papen már nem tagja a birodalmi kormánynak s vele együtt Rubenoch közlekedésügyi és Seldke munkaügyi miniszter is távozik a birodalmi kormányból. A francia értesülések szerint Hers Rudolf vagy Göring lesz az új alkanellár.

Berlinből jelentik: A Rádióiroda értesülése szerint Hitler kedden, miután késő este Neudeckből visszaérkezett Berlinbe, éjjelután találkozott Papen alkanellárral. Valószínűnek tartják, hogy a találkozás lefolyásáról szerdán hivatalos közlést adnak ki.

Londonból jelentik: Több lap azt írja, hogy Brüning volt birodalmi kancellár, aki három hét előtt Londonba érkezett, az összeesküvők megbízásából utazott ki az angol fővárosba.

Brüning aziránt érdeklődött Londonban, hogyan fogadna az angol kormány egy esetleges rendszerváltozást Németországban. Ilyen megbízással Schleicher valamennyi európai fővárosba kiküldötte egy-egy emberét. A lapok itt megismélik a Sunday Referé-nek lapunk keddi számában már ismertetett híradását, amely szerint Brüning illetve a többi kiküldött a következő pontokat vitte a külföldi kormányokhoz:

1. Az új német kormány kötelezi magát az európai statusquo fenntartására. 2. Németország visszatér Stresemann politikájához. 3. Az új német kormány ünnepélyesen kijelenti, hogy nem fejt ki nyomást a Saar-vidék lakosságára és nem befolyásolja a népszavazást. 4. Németország le-

intézkedések július 1-én éjszaka véget értek. Akik saját felelősségükre ezeknek az intézkedéseknek folytatásaként valamilyen erőszakosságot követnek el, rendes bíróság elé kerülnek hogy ítélkezzenek felettük.

Párizsból jelentik: Míg egyes angol lapok szerint Berlinben már 200 embert lőttek agyon, a L'Intransigeant berlini külön tudósítójának egy hivatalos személy kijelentette, hogy csak negyven embert végeztek ki. Ezeket — Röhm kivételével, akit Hitler egyenes parancsára lőttek főbe — rögtönítélő bíróság ítélte el. A kivégzettek között van Erhardt kapitány, akinek a neve a Katt-féle puccsból ismeretes, továbbá Detten államtanácsos és Gährt rohamosztag-csoportvezető. Egyes hírek szerint még kétezer ember ellen emelnek vádat, de a valóságban ez a szám is jóval kisebb.

Berlinben attól félnek, hogy Erhardt emberei Hitler ellen merényletet követnek el. Ezért erősen őrzik a kancellárt.

mond az Anschlussról. 5. Mindezekkel szemben a nyugati nagyhatalmak ígérik meg, hogy messzemenő gazdasági és pénzügyi támogatásba részesítik Németországot.

A lapok szerint Brüning az összeesküvés leplezése előtt elhagyta Londont és több barátjával Luganoha utazott.

Az Ewening Standard szerint Brüning vissza fog térni Németországba, mert nincs mitől félnie.

Harmincezer új katona a francia — német határon.

Berlinből jelentik: A Rádióiroda, hogy Schleicher volt kancellár és felesége temetése szerdán délelőtt volt. A hazaárulásról érvényben lévő törvény szerint Schleicher vagyonát el kellene kobozni az állam javára. Valószínűnek tartják, hogy ez esetben ez nem fog megtörténni, hanem a vagyonának egyrésztét meghagyják a rokonok számára, tekintettel azokra az érdemekre, amelyeket Schleicher előzőleg politikai tevékenységével szerzett.

A rögtönítélkezések megszüntetése. Hitlert merénylettől féltik.

Párizsból jelentik: Péta in tábornagy, hadügyminiszter, kedden este kijelentette a kamara külügyi bizottságában, hogy a külpolitikai helyzetre tekintettel, szükségesnek tartja a hadsereg létszámának felemelését. Ezért a legrövidebb időn belül 30 ezer új katonát toboroz össze és ezeket a keleti erődítményövekhez osztja be szolgálatára.

Csehszlovákiában ősztől kezdve fölemelik a katonai szolgálati időt

Szüllő Géza keresztény-szocialista párti képviselő bírálta Benes külpolitikáját a prágai parlamentben

Prágából jelentik: Ismeretes, hogy Csehszlovákiában felemelték a katonai szolgálati időt. Ezt az intézkedést már az őszel végrehajtják s az idén bevonuló korosztály már 24 hónapig fog szolgálni. Az érettségizett katonák szolgálati ideje 16 hónap.

Prágából jelentik: A képviselőház keddi ülésén Szüllő Géza, a Keresztény Szocialista párt képviselője válaszolt Benes hétfői expozéjára.

— Akárhogy forgatják a kérdéseket az államférfiúi megnyilatkozások. — mondotta — egyet nem tudnak elfeledtetni; azt, hogy a mai világban vannak megoldhatatlan kérdések. Az a Szt. Agostoni maxima jut eszembe, hogy: „A behunyott szem még nem szünteti meg a nap sugárzását.” A kisanant célja a mai helyzet megóvása, a nagyantant pedig nem azt akarja, hanem saját érdekeit mindenképpen megvédelmezni. Ez pedig nem egy. Csehszlovákia viszonya Németországhoz hűvös, Ausztriához hideg, Magyarországhoz fagypontra áll, Lengyelországgal sincs meg a jó szomszédi viszony. Ezen Csehszlovákiának segítenie kell, amit azonban nem lehet harcias nyilatkozatokkal elérni.

dés előzi meg a Zenekar szombat. Az idei nyár legnagyobb kivétel a Liszt szombati hangverseny műsora a dal- és szobrászok alkotásaiból van. A műsorban van a nagy énekkar, mint a valaminek az együttes. Igazi monstrumot veszít, aki meg a filléres. Földszintén a szórót után táncmulat.

Szakosztálya június 15-én Neagra kieszközvetési díj 50 lei. Vénakosztály vezetősége. Gutenberg Otthonból. Gyanyott.

HÁZ

or: társulat).

orakor egységes helykapitány, operette. r premiere: Manólika, 5 és 10 leies helyárak. or, számozatlan ülhelyárakkal: **Eltörtök a he-**

számozott ülhelyárakkal, al 20 és 12 lei: **Kék**

orakor, számozatlan helyárakkal: **Mágnás**

or, számozott ülhelyárakkal: **Sárga lilium.**

orakor, számozatlan helyárakkal: **Sárga**

or, számozatlan ülhelyárakkal: **Sárga li-**

or, számozott ülhelyárakkal: **Fehér orchid-**

számozott ülhelyárak, **Drótostól, operette.**

Pintérel.

g körül. Pintérel. om.

kor: **Sárga lilium.**

je.

ata szabadtéri elő-

s vitéz daljátékot és

rsulat hirei:

helyárak

kezdve

gyek: 10, 15 lei.

12, 20 lei.

6 órákor egészen ol-

tány operettet játsza

A címszerepet Bo-

Szabó Ica, a diadal-

e éneklő. Hárs Ala-

tóse a legragyogóbb

is elhomályosítja.

akor az új operettek

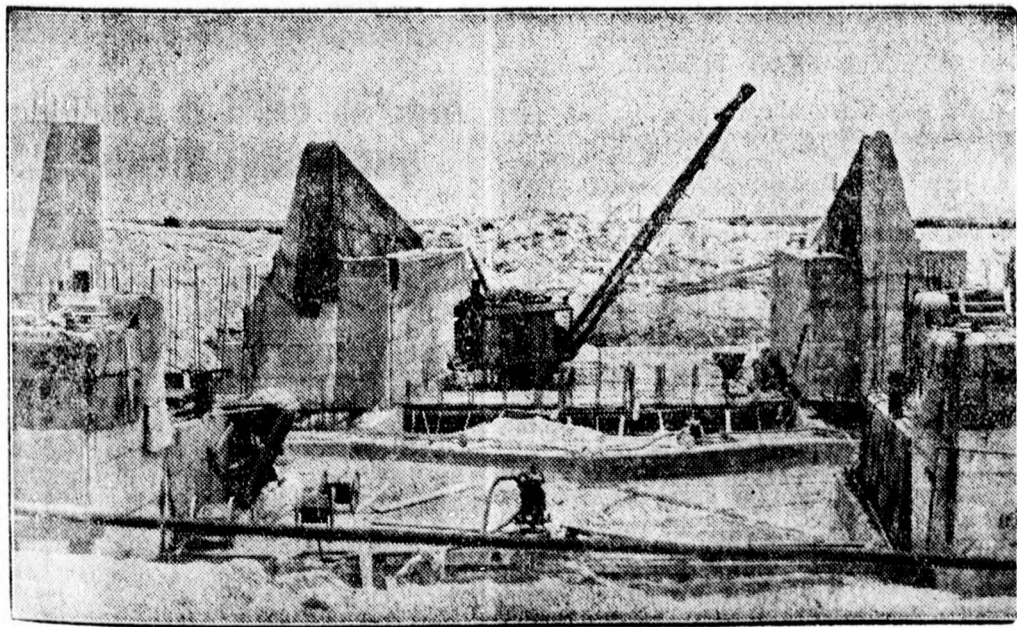
anolita ragyogja be

és kedves.

néjú.

a Bál a Savoyban,

mint a Sárga lilium

Floridában gátat emelnek az orkánnak.

Amerikában, de különösen Florida vidékén igen sokat szenvednek az emberek a „hurrikán”-nak nevezett szökőártól. Gyakran több ezer emberélet esik áldozatul ennek az elemi csapásnak, amely ellen lehetetlenség volt védekezni. Ujabban egy olyan gát építésével próbálkoznak, amely a szárazföldre iramodó tenger vizét feltartóztatja és visszaveri. A gát még csak épülőben van, de nagy reményt fűznek hozzá a természet viszontagságaival sújtott lakosok.

A törvényszéki tárgyalások hosszú során sem derült világosság a Lőrinczy-ügy rejtélyére

Ítélet előtt a Lőrinczy-ügy

Hová lettek a milliók?

Cluj. Saját tud. Ítélet előtt áll a hírhedt Lőrinczy-ügy, amely annak idején egy egész város nyugalmát zavarta fel. Mindenki előtt rejtély volt, hogy a puritán-becsületességűnek ismert, korrekt, szorgalmas tisztviselő, a Felsőkereskedelmi Iskola köztisztviselőjében álló tanára, a Kereskedelmi Hitelintézet korlátlan hatalmu aligazgatója, akiben mindenki megbizott, hogyan tévedhetett a bűn útjára? Egyik napról a másikra hatalmas családok, betétkönyvhamisítások derültek ki, milliók veszttek el, amelyeknek nem akadt gazdájuk és Lőrinczy Mózes kalandos körülmények között Oroszországba szökött, ahonnan csak hónapok múltával tért haza. Kiszegisztenciák százai siratták elvesztett pénzeceiket és Lőrinczy Mózes nagy teleplezéseket ígért...

Olvasóinknak emlékeztetőben még élénken elhat, hogy annak idején, mikor Lőrinczy Mózes kiszabadult a vizsgálati fogságból, több terjedelmes cikkben foglalkoztunk ügyével. Minden jel arra mutatott, hogy nem légből kapott üres állítás Lőrinczynek az a kijelentése, hogy ő tulajdonképpen csak áldozat, a nagyszabású bűncselekmények elkövetői mások voltak, akik most ki akarnak szabadulni az igazságszolgáltatás keze közül.

Lőrinczy: „Feletteseim utasítására cselekedtem“.

Nos, a nagyszabású bűnper a törvényszék elé került. Sok huza-vona, halogatás és komplikáció után mégis csak eljutott az ügy a főtárgyalásig. A sorozatos tárgyalások alatt, amelyekről röviden egyenként is beszámoltunk, sok szenzációs részlet pattant ki, sok nagyfontosságú tanuvallomás hangzott el, de végeredményben a törvényszéki tárgyalás sem tudott teljes világosságot deríteni a titokzatos ügyre.

Megkíséreljük röviden összefoglalni — a főleg részletek elhagyásával, — hogy mi az, ami a főtárgyalás, a vád- és véd-beszédek során történt a törvényszék előtt.

A vádirat Lőrinczy Mózeset magánokirat-hamisítással és ötrendbeli csalással vádolja. A vádirat szerint Lőrinczy Mózes másfélmillió lejjel károsította meg a Kereskedelmi Hitelintézetet és négy és félmillió lejjel az Autoglob vállalatot. Győry Viktor, Bodnár Béla és dr. Lenghel orvos csak másodrendű vádlottaként szerepelnek az ügyben, velük ez alkalommal nem is foglalkozunk.

Szenzációs hatást keltett Lőrinczy Mózes kihallgatása, amikor is kijelentette a törvényszék előtt, hogy nem érzi magát bűnösnek.

— Azt, amit tettem, nem a magam kezdeményezéséből csináltam, — mondta, — hanem mások, feletteseim utasítására. A betétkönyvmódosításokat igazgatóim tudtával követtem el, ami pedig az Autoglob vállalattal való kapcsolataimat illeti, szintén a Kereskedelmi

Hitelintézet utasítására vezethető vissza. A bank nagyobb összeget hitelezett a cégnek, még pedig az én javaslatomra, majd mikor a cég anyagi bajba került, engem bizott meg a bank, hogy a cég könyvelését és ügyvezetését állandóan ellenőrzöm, mert minden pillanatban tisztában akartunk lenni a cég helyzetével. Minden energiámat az Autoglob szanálásába fektettem és minden tettem, amellyel most vádolnak, ezzel a bank érdekében kifejtett munkával van összefüggésben.

— Nekem semmi hasznom sem volt az egész ügyből, én voltam, aki a legnagyobb erkölcsi és anyagi kárt szenvedtem, hogy mások kibujhassanak a felelősség alól.

Fizetett-e a Hitelintézet azért, hogy Lőrinczy magára vállalja a bűnökét?

A további tárgyalások során még nagyobb jelentőségű kijelentéseket is tett Lőrinczy Mózes. Többek között azt állította, hogy dr. Fischer Tivadár, a Kereskedelmi Hitelintézet jogtanácsosa biztatta őt arra, hogy Oroszországba szököjék és onnan ne is térjen vissza többé. Ezt az üzenetet Fischer ügyvéd állítólag egy sorocai rokona révén közvetítette Lőrinczyhez.

Azt állítja Lőrinczy Mózes, hogy mialatt vizsgálati fogságban volt, több alkalommal keresték fel őt a Hitelintézet megbízottai, akik arra akarták rábeszélni, hogy vállaljon mindent magára. Ennek fejében a cég havi kilencezer lejt állandó fizetést ígért Lőrinczynek. A pénzét Rotschild Izsák és mások közvetítésével meg is kapta a fogházban s ezért történt, hogy a vizsgálóbírói kihallgatások alkalmával csakugyan magára is vállalta a családok és hamisítások értelmi szerzőségét.

Lőrinczy Mózesné a következőket vallotta: — Férjem ügyeiről semmit sem tudtam. Mikor megszökött, borzasztóan kétségbeestem. Letartóztatása után sirva rohantam a fogházba, ahol kérdőre vontam a történetekért. Férjem akkor kijelentette, hogy a családokat magára fogja vállalni, hogy az igazi bűnösök menekülhessenek. De ezt nem teszi ingyen, hanem havi kilencezer lejt kapunk érte a Hitelintézettől. Ezeket az összegeket rendszeresen meg is kaptuk mostanáig. Részint férjem vette fel a fogházban, részint én magam a bankban.

Mit mondanak a tanúk?

Bergleiter Artur, a Sibiu (Nagyszabenyi) Takarékpénztár főtitkárja azt vallja, hogy Lőrinczy 1930 szeptemberében kétfélmillió lejt fel a sibiu takarékpénztártól, amely összeget a Hitelintézet betétkönyveivel fedeztet. A betétkönyvek, amint később kiderült, hamisak voltak.

— Miután kifizettük a kétfélmillió lejt, telefonon érdeklődtem a Kereskedelmi Hitelintézetnél, hogy rendben vannak-e a betétkönyvek és hogy kifizethetjük-e az összeget, mire a Hitelintézettől egy hang — nem a Lőrinczyé — azt mondta, hogy csak fizessünk, mert tökéletesen rendben van a dolog.

Dr. Sebestyén József, a Hitelintézet elnöke, dr. Ligeti Sándor, az intézet igazgatója és dr. Fischer jogtanácsos erősen cáfolják Lőrinczy állításait. Részletesen ismertetik a volt aligazgató üzemeltetését, amelyekről ők semmit sem tudtak és kereken tagadják, hogy Lőrinczy és felesége egyetlen banit is kaptak volna az intézettől, amióta Lőrinczy megszökött volt. Fischer ügyvéd arra vonatkozóan is tagad, hogy Lőrinczyt ő biztatta volna az Oroszországba való szökésre.

Rotschild Izsák, aki Lőrinczy szerint közvetítette a börtönben a Kereskedelmi Hitelintézet ajánlatát és a pénzküldeményeit, meghazudolja Lőrinczyt, kijelentve, hogy csakugyan adott át pénzeket Lőrinczynek a börtönben, összesen 23 ezer lejt, de azt a saját zsebéből, kölcsönképpen adta és nem a Hitelintézet megbízásából.

Ezzel szemben Filimon Alexandru volt szeszinspektor azt vallja, hogy Lőrinczy egy alkalommal nagy örömmel mutatott neki 10 ezer lejt a fogházban és azt mondta, hogy ezt

a Hitelintézettől kapta Rotschild utján az, hogy vállalja magára a hamisításokat. Mivel szenzációsabb Benedek Istvánnak vallomása, aki ugyanabban az időben volt vizsgálati fogságban, amikor Lőrinczy Mózes, Benedek állítja, hogy hallotta, amikor Rotschild a fogház irodájában arra akarta rábírní Lőrinczyt, hogy vállalja magára az ügy ódiáját s ebben az esetben nemcsak, hogy kiszabadítják a fogházból, hanem külföldön biztos megélhetést biztosítanak mind neki, mind családjának.

Ezek voltak a fontosabb tanúk, akik ügy érdemére nézve tanuskodtak. A többi számtalan sok — tanu részletek kérdésekre egyes betétkönyvek ügyében vallott. Érdekes volt, hogy a törvényszék megeskette dr. Sebestyént, dr. Ligetit, dr. Fischert és Rotschildot, de nem eskette meg azokat, akik Lőrinczy Mózes mellett vallottak. Emiatt a védelem ügyvédjei többiben éltek semmisségi pánasszal.

A könyvszakértők harca

Különös volt a bonyolult ügyben, hogy Autoglob könyveinek felülvizsgálására kiküldött két könyvszakértő, Andreica Traian Tordai György, teljesen eltérő véleményt adott a törvényszékhez. Andreica szerint a Lőrinczy könyvvezetése teljesen szabálytalan zürzavaros, Tordai szerint pedig a legnagyobb rendben levő: minden tétel csak igazoló iratok alapján került beiktatásra. A védelemnek ha másik szakértő kinevezésére irányuló kérés a törvényszék elutasította.

A tárgyalások során arra sem derült világosság, hogy mi lett hát azzal az elsikkasztott hatmillió lejjel? Az kétségtelen, hogy azt Lőrinczy Mózes, aki puritán egyszerűségű, igénytelen életet folytatott és csak a munkának é nem költötte el. Ennek valószínűségét külföldben a Kereskedelmi Hitelintézet kihallgatott tisztviselői, ugymint Izsák Lajos, Turi István, Dáskál Jakab és Mohai József is megerősítették.

— Mindnyájan mindig becsületes embernek ismertük Lőrinczyt — mondották — és sem tudjuk képzelni, hogy howá lett annyipénz.

Igy hát a törvényszék előtt sem tisztázott eddigelé, hogy csakugyan Lőrinczy-e főbűnös, vagy mások irányították-e a háttérben a nagyszabású csalásokat? Hová lett az hatmillió? Mindenki kíváncsian várja az ítéletet, amelyet e hó hatodikán hirdetik a törvényszék. Annyi bizonyos: akármilyen lesz az ítélet, az ügy még nincs befejezve. (d. j.)

MIKLÓS-VILLA a Gyilkos-tónál

kellemes, házas nyaralás; tiszta, kényelmes szobák; elsőrendű konyha; előzékeny kiszolgálás; mérsékelt árak.

Aláírás előtt a francia-angol gazdasági megállapodás

Londonból jelentik: Az angol-francia gazdasági megállapodást a napokban írják alá Londonban, amikor a szöveget is nyilvánosságra hozzák. A megállapodás eddig ismeretes főbb pontjai a következők:

1. Franciaország megszünteti az angol árukra kivetett értékkiegyenlítő vámot.

2. A 2 és 6 százalék között megállapított francia beviteli forgalmi adót angol árukra egységesen 2 százalékban állapítják meg.

3. Angol termékekre — a szén és kőszén kivételével — újból engedélyezik a régebben megállapított és ez év végéig szóló kontingenseket.

4. Anglia megszünteti a bizonyos francia áruk után, különösen selyemtextiliák után ez év február 9-ike óta szedett 20 százalékos értékvámokat.

A francia kertészeti termékeknek az angol piacokra való megkönnyített bevitelét továbbra is megengedik, de a folyamatos bevitelre újabb szabályozásra vonatkozó intézkedéseket külön megállapodással rendezik. A kereskedők, utazók és részvénytársaságok kölcsönös bánásmódját a tulajdonképpeni kereskedelmi szerződésben fogják rendezni.

NAPSÜTESEK INDIÁBAN

Írta: ERDŐSI KÁROLY.

181 képpel, háromszínnymásu borítékképpel, 368 oldal.

Szerző bejárta Elő-Indiát, Ceylont, Jávát s a malaji félszigetet. Könyve nem egyszerű utirajz, hanem elsősorban szubjektív munka. — Ezért impressziói nemcsak a látottak értékelésére terjednek ki, hanem a bejárt helyeknek a lelke is feltárul.

Ara füzve . . . . . 165 lei
Kötve . . . . . 185 lei
diszkötésben . . . . . 305 lei
és portó.

Kapható az ERDÉLYI LAPOK
Bonyvostályánál.

Vilma holland királynő férje meghalt. Hágából jelentik, hogy Hendrig herceg, Vilma holland királynő férje, kedden délután meghalt. A királynő férje napokkal ezelőtt hirtelen rosszul lett az utcán, összeesett és azóta betegeskedett. A herceg csak 58 éves volt.

A Notre Dame liceum növendékei valamennyien megfeleltek a szóbeli érettségüknek. Timisoara. Saját tud. A Miasszonyunkról nevezett iskolánövendékek liceumának végzett növendékeit szomorú sors érte az írásbeli érettségükben. Tizenöt érettségiző közül nyolcat megbuktattak. Az érettségiző leányok azonban annál inkább kitétek magukért a szóbeli vizsgán. Mind a hét, akit szóbelire engedtek, egytől-egyig le is érettségizett.

Halálozások. Devan Dolcsig János, a Magyar Párt alelnöke 61 éves korában meghalt. Az elhunyt egyike volt a társadalom köztiszteletben s közszeretben álló notabilitásainak. Egyháztanácsos, a Kereskedelmi Tanács és az Iparkamara alelnöke volt és a király érdemeiért a Meritul Comercial și Industrial I. oszt. érdemkeresztjével tüntette ki. Minden nemes ügynek áldozatkész támogatója volt. Nagy részvét mellett temették el.

Timisórában meghalt Denk Péter tekintélyes vendéglős, hatvankét éves korában. Jószívú, adakozó ember volt, akinek halála osztatlan részvételt keltett.

Egyetemi hallgatók kiássák Sarmisegethusa amfiteátrumát. Deva. Saját tud. A dákok egykori fővárosának, Sarmisegethusának helyén e hó 15-től száz egyetemi hallgató megkezdte kiásni az amfiteátrum romjait. Az ásásokat Flocu egyet. m. tanár, a devai múzeum igazgatója vezeti. Az ásások Gredistye (Várhely) kisközség mellett folynak, ahol táborozni fognak és a munkájuk mintegy két hónapot fog tartani. Sarmisegethusát, Dacia egykori fővárosát Traján császár romboltatta le s helyébe Ulpia Traiana névvel román várost létesített. Számos régiség, torony, falak, bronz-, kő- és vaszközök kerültek itt napfényre, amelyeknek zömét a devai múzeumban őrzik. Mintegy negyvenéves ezelőtt fedezték fel egy krupliföldön az amfiteátrum toronyait. A földet megvetve az ottani régészeti és történelmi társaság, amely a múzeumot is alapította s fenntartja. A vármegyének egyik újabb érdekessége lesz a kiásott amfiteátrum és bizonyára értékes régiségek is kerülnek elő az ásás során.

Vörhonyjvárvány Tg.-Săucuescen (Kézdivásárhelyen). Saját tud. A városban és vidékén az utóbbi hetekben sok gyermek megbetegedett vörhenyben. Szerencse, hogy a betegség nem veszedelmes lefolyású és mivel az iskolákban már szünetel a tanítás, nem terjedhet nagy mértékben a ragály.

Az ossegi bányakatasztrófa áldozatainak emléksobrá.

K. Pokorny cseh szobrász alkotása a fenti szobor, amely az ossegi bányakatasztrófa áldozatainak hozzátartozóit jeleníti meg.

Julius 20

Megjegyezte magának ezt a dátumot?

Ha eddig befizeti második félévi díját, részt fog venni az alábbi értékes nyeremények kisorsolásánál:

1. az ősszel megrendezendő párizsi társasutazásunk alkalmával ingyen vasuti menetjegy Oradeától Párizsig és vissza 4500 lei értékben;
2. 7 napos teljes pensio a vadregényes Gyilkostónál;
3. 5 napos teljes pensio a gyönyörű Püspökfürdőn. (Rádiómos meleg fürdők reuma, köszvény, stb. betegek részére. Hullámfürdő).
4. Fekete Károly festőművész „Naplemente csépléskor” című gyönyörű pasztelképe művészeti keretben;
5. Könyvtárlányunkból tetszés szerint választható könyvek, 1000 lei értékben.

A sorsoláson a hátralékos előfizetők is részt vehetnek, amennyiben hátralékaikat befizetik és az év végéig előfizetnek.

Ezenkívül a sorsolásra való tekintet nélkül, mindenkinek, aki az év végéig szóló előfizetési díját beküldi, 300 lei helyett 75 leiért (és 10 lei portó) küldjük meg Szekfű Gyula: „Bethlen Gábor” című nagyszerű kötetét, sőtéték művészeti vászonkötésben, arany nyomással.

53 éves találkozó. Timisoara. Saját tud. Ötvenhárom év előtt tizenöt végzett teológust szenteltek pappá a bányai metropolisban. Az egykori teológiai iskolatársak azóta rendszeres találkozókat tartottak, különösen az utóbbi időben évről-évre, amióta számuk lényegesen megcsappant. Ezidén Gróczky Péter (facseti) esperes-plébánosnál találkoztak az iskolatársak. Az esperesek közül megjelentek Olajos József apátkanonok, Hankó György mailáti (majláthfalvai) esperes-plébános és Michelbach Ferenc nyugalmazott ioneli (jánostöldei) esperes-plébános. Korek János nyugalmazott gottlói esperes-plébános, aki szintén az egykori iskolatársak közé tartozik és jelenleg Timisoara-Mehalan lakik, gyengélkedése miatt nem vehetett részt a találkón.

Lengyel-román kontingenstárgyalások. Varsóból jelentik: A lengyel és román kormány megbízottai megkezdtek a június 30-án lejárt lengyel-román kontingenstárgyalások megkezdésére irányuló tárgyalásokat. A tárgyalások során a mostani, egyszer már rövid időre meghosszabbított szerződést a tapasztalatok alapján akarják meghosszabbítani, még pedig hosszabb időre, lehetőleg az év végéig szóló érvénnyel.

ÉRDEKELT előfizetőinket kérjük, hogy a címváltozásokat — az előző cím egyidejű feltüntetése mellett — legalább 3 nappal előbb szíveskedjenek velünk közölni, mert csak ez esetben garantálhatjuk új címükre a lapok idejében való megérkezését.

Otthon építenek a devai katolikusok. Saját tud. A katolikus társadalom egy otthon építését határozta el, ahol elhelyezést nyernének az összes katolikus egyesületek. Az otthon építő bizottsága most tartotta első ülését, amelyen P. Kristóf Xaver, dr. Kolossy Márton főgondnok és Bramberger Antal gondnok tartottak buzdító beszédeket. Az egyháztanács ötös végrehajtóbizottságot választott, amelynek tagjai P. Vargha Ireneus, dr. Kolossy Márton, Bramberger Antal, Adamovics Vilmos és Zsoky Fábán egyh. tanácsosok. Ez a bizottság egyelőre 200 ezer lei értékű 1. 2. 5. 10. 20 leies téglajegyet bocsátott ki, amelynek árusítását a nőegylet és leányklub már megkezdte.

A braşovi (brassói) római katolikus főgimnázium nagy érdeklődés mellett tartotta meg évzáró ünnepét, amelyen a tanulóifjúság igen ügyes műsorral kedveskedett a hallgatóságnak. A műsort a diákzenekar nyitánya vezette be, amelyet Ujsághy József tanár vezényelt. Utána a vegyeskar énekében, majd Nemes N. Zoltán szavalatában gyönyörködött a közönség. Nagyon jó volt Kulhávi Lajos VI. o. t. és Monoky Tamás II. o. t. zenéduettje. Meglepő erővel és lendülettel játszotta hegedű szólóját Verzár L. Aladár III. o. t. Szemlér Ferenc „Üzenetet küldtél...” c. versét Farkas Viktor III. o. t. melegen adta elő. A jól sikerült évzáró ünnepély Kolozsváry S. Béla igazgató búcsúszavaival és a jutalmak kiosztásával ért véget.

* A has gyakori teltsége, a rekesz erősebb feltelődése, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértelődések ellensúlyozhatók. Nagynevű orvosok igazolják, hogy a **Ferenc József** vízzel — kiváltképp az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál és a kritikus kor betegségeinél — feltűnően jó eredményeket lehet elérni.

Gyújtott a villámcsapás. Mercurea-Ciuc (Csikszereda). Saját tud. Villám csapott Dezső János gheorgheni (gyergyószentmiklósi) gazdálkodó csúrébe és felgyújtotta. A tűz átterjedt a közeli gazdasági épületekre és azokat is elhamvasztotta. Mintegy öt gazdasági épület esett a tűz martalékául. A tüzet a tüzoltóság csak nehezen tudta a nagy szélviharban eloltani.

Öngyilkos joghallgató. Turda. (Torda). Saját tud. Nagy Zoltán 20 éves egyetemi hallgató, Nagy Józsefnek, a Transsylvania bank igazgatójának fia, a város határában levő „Sulya” szőlőben, atyjának vadászfegyverével, éles medvegolyóval fobéllette magát és azonnal meghalt. Szülei részére hátrahagyott bucsu-levelében bocsánatot kér apjától és anyjától a végzetes tétivel okozott fájdalomért s öngyilkossága okául életuntságát panaszolja el azzal, hogy életét „célalannak és hiábavalóan” látja. A szerencsétlen fiatalember már egyszer öngyilkosságot kísérelt meg, de felépült. Gyenge idegzete azonban ugylászik teljesen felbomlott. A gyalgoló család iránt városszerte nagy a részvét.

Halméreggel megmérgezett család. Aradról jelentik: Dávid Salamon textilügynök háltagu családjával pontyt vasorált. A hálból csak az anya és a legkisebb gyermek nem élték. Másnapra a család minden tagja görcsök között vonaglott és a halméregzés olyan súlyos formában jelentkezett, hogy valamennyiüket kórházba kellett szállítani. Megállapították, hogy a romlott halat Galatból szállították Aradra, még június 25-én.

Új turista utakat készítettek a Szent Anna-tóhoz. Tg.-Săucuesc. (Kézdivásárhely). Saját tud. A Székelyföld egyik legszebb természeti kincse a Szent Anna-tó, amelyet eddig csak igen nehezen lehetett megközelíteni, mert őszől-tavaszig az erdei gyalogösvényeket elmosta a víz, belepote a bozót s így gyakran előfordult, hogy a vezető nélkül utnak indult kirándulók eltévedtek és napokig kellett barangoljanak a hatalmas erdőségekben. Az Erdélyi Kárpát Egyesület az idén Szt. Gheorghen új csoportot szervezett és a lelkes turista gárda hosszú, fáradságos munkával most elkészítette a pontos utjelzéseket. Fától-fáig különböző színű jelzések a legkényelmesebb gyalogutakat tüntetik fel Tusnad, Bucsad és Bálványos felől, úgy hogy még a legtapasztalatlanabb kezdő turista is eltud igazodni.

Japán tengeralattjáró próbaujtja.

Egy igen érdekes szerkezetű miniatűr tengeralattjárót próbáltak ki a napokban a Tokiói öbölben. A tengeralattjáró mindössze négy ember fér el és nemcsak a tengerben, hanem a csekélyebb vízű folyókban is el tud merülni. Újszerkezetű tengeralattjáró anyagajóra szerelik fel ezeket a kicsi hajókat, ahonnan villámgyorsan haladhatnak a meghatározott célpontok fele.

„PUSTOL” • „BINICID”

sváb-, muszka- és pincebogár irtószer egér- és patkányirtószer
Hatása biztos, ára olcsó!

Gyártja: **Moskovits Ipartelepek rt., Oradea.**

Kapható mindenütt.

FOLYÓSÓ ÉS ÜLÉSTEREM

Pop Valér a románnyelvű üzleti levelezésről

București. Saját tud. A képviselőház folyósóján meginterjúvultuk Pop Valér volt igazságügyminisztert, mi a véleménye a nemzeti munkavédelmi törvényjavaslat negyedik szakaszáról, amelyet a szenátus a kisebbségi szenátorok kétségbeesett ellenállása dacára is megszavazott és amely tudvaleg kötelezőleg írja elő, hogy az ország területén működő magánvállalatok üzleti könyveiket románul vezessék és belföldi felekezhez intézett leveleiket román nyelven szerezzék meg.

Pop Valér így felelt:
— Az üzleti könyvekre vonatkozó intézkedést, tekintettel arra, hogy ezek a könyvek állami közegek ellenőrzése alá esnek, lehet helyeselni. Gyakorlatilag azonban nem találom keresztülvihetőnek a vállalatok románnyelvű levelezésére vonatkozó rendelkezést. Hiszen a kereskedelmi életben román cég is érezheti szükségét annak, hogy valamelyik kisebbségi nyelven levelezzen ügyfeleivel. S ha a törvény előírja, hogy a román nyelv kötelező ezeknél a leveleknél, akkor nem marad más hátra a vállalatok részére, mint az állam nyelvén is s a címzett nyelvén is megírni és elküldeni az üzleti leveleket, ami kissé körülményes.

— És — kérdeztük — jogi szempontból mi a véleménye a miniszter urnak? Nem beavatkozás ez a magánéletbe? Nem látszik ez alkotmányellenesnek?

— Kétségtelen — válaszolta óvatosan Pop Valér — hogy ez a magánéletbe való beavatkozásnak tűnik fel, de azt hiszem az alkotmányosság kérdését mégsem kell felvetni ezzel kapcsolatban. A regisztráció nézve úgy gondolom, nyilvánvaló az állam joga, hogy a román nyelv kötelező voltát előírja. Megkönnyítés ez a kincstári ellenőrzés számára. S fel lehet úgy fogni a dolgot, hogy az üzleti könyveknek kiegészítő része a levelezés, amelynek egyébről nem is szólva, bizonyító ereje van a bíróság előtt. Jogi aggodalomra tehát, azt hiszem, nincs ok.

— Méltóztatik gondolni, hogy a javaslat keresztül megy a képviselőházon is s törvényerőre emelkedik?

— Meglátjuk a bizottsági tárgyaláson — felelte Pop Valér. — Azt hiszem mégis kibékítő megoldást kell majd keresni, úgy hogy az üzleti könyvek vezetésére nézve maradjon meg a román nyelv kötelező volta, a levelezésben viszont ne érintse a törvény a nyelvhasználat teljes szabadságát.

Valaki sürgősen elhívta a volt igazságügyminisztert, aki mint kiváló erdélyi jogász, élénk

szerepet játszik a bizottsági tárgyalásokon. De távozás előtt még megkérdezte:

— Mi újság egyébként?
— Nehézen élünk — feleltük. — Nem könnyű nekünk mostanában kisebbségeknél... Nagyon nyomasztó valahogy a légkör, miniszter uram.

Pop Valér mosolygva visszaszólt:
— Olyasvalami van...

„Hidegvér Ur“

Laár Ferenc magyarpartii képviselő nemrég lezajlott nagy képviselőházi csatája, amivel a magyar népoktatás ügyének kelt védelmére, még mindig élénk emlékezetben él. Látniuk ösz fejt, magas alakját, amint nyugodtan áll és beszél a szónoki emelvényen, mint valami szirtfokon, mialatt körülötte csak úgy csapkodnak a felkorbácsolt szenedvények hullámai. Ne érezze senki túlzottan romantikusnak ezt a hasonlatot. Aki valaha látott viharos képviselőházi ülést a román parlamentben, igazán csak a tenger zajlásához tudja hasonlítani. Az ülésteremben kavargó, zajló, tornyosuló szenedvényeket. Román ellenzéki pártok szónokaival szemben is annyira türelmetlen a többség, hogy nem ritkán tombolva rohannak ki a képviselők a szónoki emelvény előtti térre s a kvestorok ilyenkor aggódva állják el az emelvényre felvezető lépcsőket, hogy testükkel védjék — a szólásszabadságot. De természetesen még nagyobb az ingerlékenység, ha kisebbségi — különösen ha magyar szónok — tár fel sérelmeket, amelyeket a román érület nem akar sérelmeknek tekinteni s azért ellenszegül a meghallgatásoknak is. Micsoda felzudulások, micsoda felcsattanó közbekiáltások töltik be ilyenkor a termet! Még fent, az üvegkupola is megremeg tőlük. De Laár Ferencnek egyszerű idegeket adott a jó Isten ahhoz, hogy olyan higgadtan álljon a helyén, mintha nem is ő kavarta volna fel a vihart, s mintha nem is neki szólna a fenyegető zsivaly. De a közbeszólásokat könnyedén kikapja az orkan neki zuduló áradatából és csak úgy félkézzel, abban a pillanatban visszavág. És visszavágásai olyan kemények, hogy néha percekig élakad tőlük a hallgatóság lelélezete. Pompás nyelvtudása és tanügyi kérdésekben tökéletes anyagismerete vannak segítségére ebben. A méltánytalan és igazságtalan kellemetlenkedések, a visszaélések és súlyos törvénytelenések egész tömegét tudja tanügyi téren azonnal felsorakoztatni, megfelelő bizonyítékok kíséretében s ezzel tekintélyt szerzett ma-

gának ellenfelei között is. A többségi képviselők a mostanában sűrűn megismétlődött nagy harcai miatt a kamara „enfant terrible”-jei közé számítják s amikor elindult helyéről, hogy a szónoki emelvényre lépjen, itt is, ott is bosszus mormogás kél:

— Na, megint jön a trianoni béke... Most megint a fejünkre olvassák a párizsi kisebbségi egyezményt...

S a sejtelmek nem is csálnak...

A népiszkolai törvényjavaslat nagy vitáját követő napon Angheliescu miniszter, aki gyakran ül be a képviselők széksoraiba, átkerült az ellenzéki oldalra és letelepelett Laár Ferenc mellé.

— Nagyon agresszív voltál a népiszkolai javaslat vitájánál — mondta neki.

Laár Ferenc mosolygott:

— Ha sérelmek és visszaélések felsorolását támadásnak érzik a miniszteri széksorban, meg a kormánypartii oldalon — akkor lehet, hogy agresszív voltam. De nekem nem volt más szándékom, mint egyszerűen megmondani az igazságot és orvoslást kérni ott, ahol már igazán elviselhetetlenül fáj.

— Hát azok az esetek tényleg megfelelnek a valóságnak? — kérdezte most Angheliescu.

— Az utolsó szóig — felelte Laár.

— No várj, csak — mondotta a közoktatásügyi miniszter és elköszönésre nyujtotta kezét.

— Ha még előfordulnak ilyen esetek, kérlek, hozd azokat azonnal tudomásomra és ígérem neked, hogy azonnal intézkedem.

— Nagyon köszönöm, miniszter úr.

„Egy magasrangú közoktatásügyi miniszteriumi tisztviselő pedig így üdvözölte Laár Ferencet, a higgadt fölénnyel állt harc után:

— Am onoare, domnule Sânge-Rece... Van szerencsém Hidegvér úr!

Jávör Béla.

Piaci árak :

Terményárak Devan. Saját tud. Búza 380—400, árpa 270—280, kukorica 280—310, rozs 250—260. Az árak erősen tartják magukat, aminek oka a rossz időjárásban található.

Terményárak Dicsősanmartinban (Dicsőszentmártonban). Búza 380—400, kukorica 300—310, korpá zsák nélkül 240—260 lei, liszt kicsinyben 6—9 lei.

Piaci árak Braşovban (Brassóban). Saját tud. Élő állatok: Exportokör 9—11, sertés 17—20 lei kg-ként élő súlyban. Igás ökör 3—5 ezer, 16 3—7 ezer, luxusú 10—16 ezer lei darabonként. Terményárak nagyban: Búza 480—520, rozs 300—340, sörárpa 300—320, takarmányárpa 260—280, zab 380—400, kukorica 320—340, lencse 500—600, fehérbab 380—400, burgonya 150—170 lei métermázsánként. Takarmányárak: Préselt széna 130—140, laza széna 90—100, szalma 40—50, korpá 240—260 lei métermázsánként.

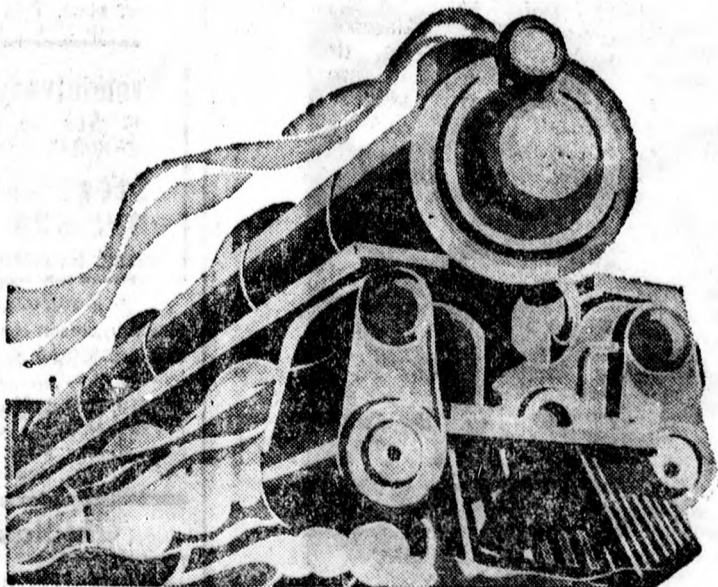
Az „Erdélyi Lapok“ őszi nagy társasutazása Párizsba

Utirány :

Oradea — Budapest
Bécs — (Svájcon át)
Páris, Lisieux —
Páris — Strassbourg
München — Bécs —
Budapest — Oradea.

Indulás :

1934 augusztus
27-én hajnali 1
óra 30 perckor
Oradeáról.

Látványosság: Bécsben: a Burg, a Stefans-Dom, Prater, Schönbrunn, stb. Párizsban: a Notre Dame, Madleine, Pantheon, Louvre, Quartier Latin, Sorbonne, Opera, Trocadero, Diadalkapu, Ismeretlen Katona sírja, Eiffel-torony, Invalidusok temploma, Monte-Martre, Sacré Coeur, Képviselőház, Quai d'Orsay, Champs-Élysée, Place de la Concorde, Rivoli, Versailles, Trianon, stb. — Lisieuxben: Kis szent Teréz földi életének színhelye. — Münchenben: Királyi palota, Deutsches Museum, Frauenkirche stb. — Egyéni utlevél szükséges, kétszeri magyar, kétszeri osztrák, egy francia és egy német vízummal ellátva. A vízumokat a fel kívánságára és költségére készen beszerzi kiadóhivatalunk.

Jelentkezési határidő augusztus 1.

A 12 napos hatalmas út, amely öt országon át vezet, összesen

10.950 leibe

fog kerülni, amely összegben benne foglaltatik: 1. A teljes vasúti menetjegy gyorsvonaton, külön kocsikon Oradeától Lisieuxig és onnan vissza Oradeáig. 2. Teljes ellátás elsőrendű szállodákban, egy- és kétágyas szobákban, elsőrendű étkezéssel Bécsben (1 nap), Párizsban és Lisieuxben (5 nap), Münchenben (1 nap). 3. A vasúti állomásokról való beszállítás és az oda való kiszállítás Bécsben, Párizsban (kétszer), Münchenben. 4. Külön autókárok Bécsben, Párizsban és Münchenben a nevezetességek megtekintésére. 5. Párizsból külön kirándulás autókárokon Versaillesbe. 6. Ingyen belépés az összes programunkkal kapcsolatos látnivalókhoz és múzeumokba. 7. Szakszerű vezetés utunk minden állomásán.

A részvételi díjból 3000 lei jelentkezéskor, 3000 lei aug. 1-ig, a fennmaradó 4950 lei pedig legkésőbb augusztus 10-ig utazási osztályunkhoz lefizetendő.

SPORT

Vasárnapra tűzte ki a központ a NAC—Juventus mérkőzést

Miért nem tárgyalta le az intézőbizottság a Juventus óvását? Elmarad a NAC regáti turája és valószínűleg a Cluj—Oradea városközi válogatott mérkőzés is

A NAC—Juventus mérkőzése vasárnap a nagy esőzés miatt az első félidő 10. percében félbemaradt. Rögtön tárgyalások indultak meg a két csapat között a mérkőzés újrajátszására vonatkozólag, azonban megegyezni sem időpontban, sem a helyben nem tudtak.

A Juventus ugyanis a mérkőzést mindenképpen Bucarestben akarta lejátszani, sőt fel is ajánlott a NAC-nak 80.000 leit, pályaválasztó jogának eladásáért. A NAC vezetősége elfogadta volna a csábító ajánlatot, ha nem lenne még mindig függőben a Juventus—Ripensia mérkőzés óvása. A Juventus ugyanis megóvta az elvesztett mérkőzést azzal az indokkal, hogy Bindea, amikor lerugása után visszatért a pályára, nem jelentkezett a bírónál, tehát szabálytalanul játszott. Nem sok sikert jósolhatunk az óvásnak, azonban feltűnő, hogy az intézőbizottság miért nem tárgyalja le az óvást. Nagyon is dribli szaga van az egészenek.

A NAC nem tehetette ki magát egy esetleges bucuresti vereségnek, mert ha helyt adnak a Juventus óvásának, úgy a Juventus a második helyre ugrik fel, míg a NAC negyedik lesz, tehát osztályozót kénytelen játszani.

Anyagi haszonért pedig nem kockáztathatják az erkölcsi sikert. A NAC tehát ragaszkodott, hogy a mérkőzés Oradeán kerüljön lebonyolításra.

Kedden este ült össze a Nemzeti Bajnokság intéző bizottsága és ahelyett, hogy először letárgyalják volna a Juventus óvását, rögtön a NAC—Juventus mérkőzés ügyét vették elő. Elrendelték a félbemaradt mérkőzésnek vasárnap Oradeán való lejátszását. Az óvás felett nem döntöttek. Ugy látszik, meg akarják várni a vasárnapi mérkőzést és ha a Juventusnak sikerül pontot szerezni, akkor a NAC el lehet készülni arra, hogy helyt adnak az egyébként nevétség óvásnak. Talán a Ripensia sem fog sokat akadékoskodni, mivel bajnoksága már be van biztosítva.

A központ rendelkezése egyébként nehéz helyzet elé állította a NAC-ot. Szombatra és vasárnapra lekött mérkőzésük volt Brailában, amelyet el kell halasztani. Szó van arról is, hogy a csütörtökre tervezett Cluj—Oradea városközi mérkőzés is elmarad, mivel a NAC nem hajlandó komplett csapatából játékosokat adni. Nagyon fontos a zöld-fehéreknek a vasárnapi mérkőzés.

Döntetlenül végződött a CFR—Crisana találkozása

Az A) csoport küzdelmei befejeződtek. A B) csoportban két mérkőzés van hátra

Lejátszották a vasárnapról elmaradt Crisana—CFR mérkőzést és így az A) csoport küzdelmei befejeződtek. Bajnok a Venus, amely a tavaszi évadban minden mérkőzését megnyerte. Második a Crisana, míg harmadik helyre az Universitatea ugrott fel. A CFR a döntetlen folytán a negyedik hellyel kénytelen megelégedni s így osztályozót is játszhat.

Crisana—CFR 1:1 (0:0).

Bucuresti. Kedden délután nagyszámú közönség jelenlétében játszották le a félbemaradt mérkőzést, (vasárnap ugyanis az eső miatt csak 30 percet játszhattak), amely izgalmas és kemény küzdelem után döntetlen eredménnyel végződött. A Crisana legutóbbi gyenge szereplése után mindenki a CFR győzelmét várta, de a Crisana az osztályozótól való féltelmében összeszedte magát. A 9. percen Medve révén a CFR vezetést szerez, Matei csak a második fél-

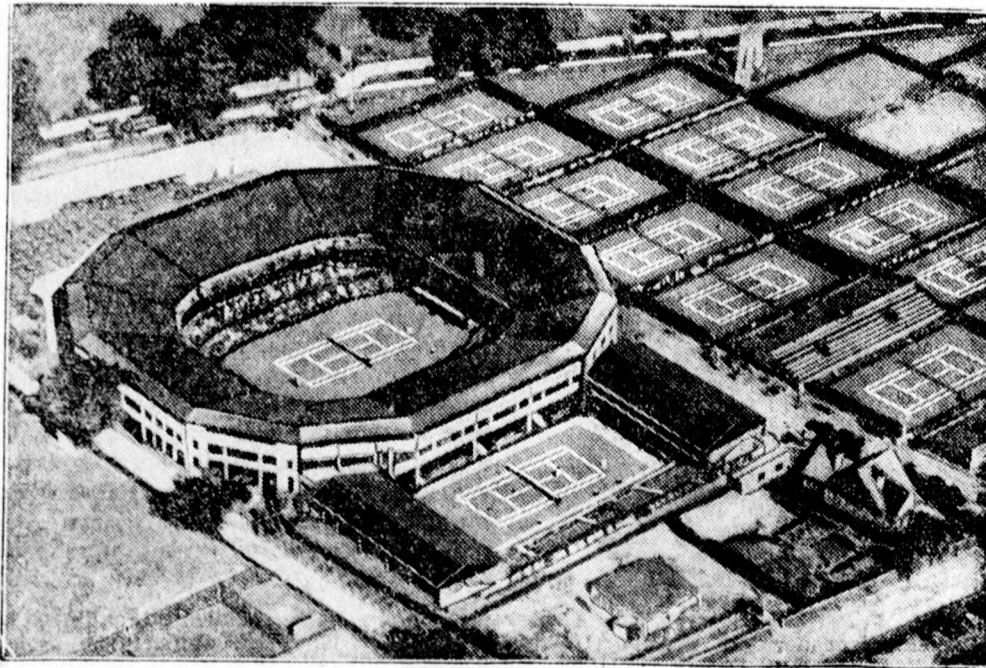
idő 18. percében tud egyenlíteni.

A Nemzeti Bajnokság két csoportjának állása a következők:

A) csoport:	
1. Venus	14 9 1 4 41:23 19
2. Crisana	14 7 4 3 29:19 18
3. Universitatea	14 8 1 5 33:17 17
4. CFR	14 7 3 4 29:18 17
5. AMTE	14 7 3 4 26:22 17
6. Kinizsi	14 8 0 6 33:24 16
7. Tricolor	14 1 2 11 13:45 4
8. Brasovia	13 1 2 10 18:51 4

B) csoport:	
1. Ripensia	13 10 2 1 55:13 22
2. Unirea Tricolor	14 9 2 3 40:19 20
3. NAC	13 8 2 3 43:17 18
4. Juventus	13 7 2 4 24:20 16
5. Románia	13 6 2 5 24:21 14
6. Gloria CFR	14 5 2 7 34:38 12
7. Mures	14 1 2 11 15:53 4
8. Soimii	14 0 2 12 7:54 2

A wimbledoni tennispályák.

Már a második hete folynak Wimbledonban a félhivatalos tenniszvilágbajnokságok. Képünk madártávlatból mutatja be a gyönyörű tennispályákat. Balról jól látható a nagy tribünökkel körülvett döntő-pálya, előtte a középdöntő, míg jobbra a selejtezők lejátszására szolgáló pályák. (A selejtező és elődöntő érdekesebb mérkőzéseit szintén a nagy pályán játszották).

Kiadja az Erdélyi Lapok Lapkiadó Rt.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgószalagán Oradea Str. Carol. U. No. 2.

Gheorgheni (Gyergyószentmiklós): Gloria és Gy. S. E. komb.—CSC Mercurea-Ciuc (Csíkszereda) 2:1 (0:0). — Kolping—Productia, Reghin (Szászrégen) 4:1 (2:1).

Sticla—Hargita, Odorhei (Székelyudvarhely) 4:1 (3:1). A dicioi (dicsőszentmártoni) csapat megérdemelten győzött a barátságos mérkőzésen.

A bucuresti CFR uszói kedden Oradeára érkeztek. Délután a Püspök-fürdőben a Crisana vízpolócsapatával 7:7 (4:4) arányban döntetlenül végződtek. A bucuresti versenyzők váratlanul érkeztek Oradeára és így versenyt rendezni nem lehetett. Csütörtökön Timișoarán versenyeznek.

Elutasították a Hungaria óvását. Bécsből jelentik: A Középeurópai Kupa bizottság kedden este tárgyalta a Hungaria által beadott óvást a Sparta Faczinek nevű játékosának szerepeltetése miatt. A bizottság 9:3 szavazat arányban elutasította az óvást, így tehát a Sparta játszik szombaton az Admirával. A döntésbe a Hungaria nem nyugodott bele, megfellebbezte azt. A fellebbezés felett ma este döntenek.

Crawford, Shields és Perry a favoritok Wimbledonban. Londonból jelentik: A tenniszversenyek befejezéséhez közelednek. A férfi egyes elődöntő a következő eredményeket hozta: Crawford—Stoeffen 6:4, 5:7, 6:3, 6:4. Shields—Austin 4:6, 2:6, 7:5, 6:4, 7:5. Perry—Loit 6:4, 2:6, 7:5, 10:8. A negyedik elődöntőt a Kirby—Wood meccset ma játszik le.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 le, vastagabb betűvel 6 le. Legkisebb apróhirdetés ára 30 le. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)

Adás-vétel

Házhelyek
eladók. Str. Gen. Mosoiu
14. Ertekezhetni Csanda
gyógyszertárban.

Fényezett
szekrény eladó. Oradea,
Str. Codriilor 11.

PUHA ÓLMOT állan-
dóan vesz a Szent
László-nyomda r. t.
Oradea, Strada Regele
Carol No. 5.

Arany, Tompa, Garay,
Vörösmarty összes mun-
kái, ugyanott tiszta faj
kanári madarak eladók.
Cím: Oradea, Str. Laurian
22. sz.

ELVESZETT
sárga, perzsa macska —
Megtaláló jutalmat kap
Oradea, Str. Nic Zsiga
52. sz. alatt. Telefon 138.

Nyomatványokat
jutányos áron, csinos
kivitelben készít a
Szent László
nyomda Rt.
Oradea, Katolikus Kör.

Zongora,
jóhangú, olesón eladó. Ora-
dea, Str. Mihail Sorbul 23.

Szőlő, gyümölcsössel
két szobás házzal villamos
megállóhoz közel eladó.
Oradea, Str. Bratianu 27.

Oktatás.

Láposy-zenekola
Hegedu, zongora- és ze-
neelméleti tanszakkal, Ora-
dea, Str. Simeon Stefan 20.

Szerkesztői üzenetek:

H. I. B. Kicsi buba — nagy buba c. novellá-
jának sorát ejtjük. A másik cikk, sajnos, nem
nekünk való. — B. Sz. E. Öreglak. Másik két
cikke is megérkezett. Méltóztassék türelemmel
lenni, sorrakerülnek.

Lakás

MODERN

háromszobás lakás szep-
tember 1-re kiadó. Meg-
tekinthető délelőt, Ora-
dea, Str. Oltenia 15.

KIADÓ

háromszobás, fürdőszobás
utcai lakás augusztus 1-re.
Oradea, Strada Ciorogariu
(v. Uri-u. 41.)

Egyszobás

fürdőszobás lakás aug.
1-re kiadó. Oradea, Str.
Pevnei 9.

Különléte.

Használt.

de jó állapotban lévő női
bunda vagy téli kabátot
erősebb alakra megvételre
keresek. Str. Denșușianu
(v. Jókai-u.) 25.

Bérelnek

rövid zongorát (Kurzer-
Flügel) ha megfelel meg-
veszem. Oradea, Bulevar-
dul Bucurștilor 4.

Kiolvasott

katolikus folyóiratokat és
napilapokat kérünk a kör-
ház betegek részére. Le-
adható kiadóhivatalunk-
ban is

Szállításokat

és költözéseket olesón
vállal Huszti szállító.
Telefon 873.

Endlízést

zsebpendők, sálak stb.
nimzését kifogástalanul ké-
szítik. Oradea, Str. a La-
zar No. 11 ajtó 6.

Alkalmazás

Ügyes kislányt
tanulónak felvesz Simay
Böskö varrónő. Oradea,
Str. Alexandri 44.

Házmeztart

azonnal felveszek. Oradea,
Strada Delavrancea (v. Ri-
toók Zs.-ut.) 16.